

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Naborini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvt. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA, Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFON 31. 11-37.

Čegava je krivda?*)

Spisal Vinko Rožanski.

Oprostite, da začnem z legendo; saj o nas koroških Slovenceh se bo kmalu govorilo samo še — v legendah.

Torej: Krist in sv. Peter sta nekoč na svojem potovanju naletela na starčka, ki je, sedeč na obcestnem kamnu, bridko lokal. Gospod je poslal k starčku sv. Petra, da ga povpraša, zakaj tako silno plaka? Pristopil je torej sv. Peter k njemu in storil, kakor mu je velel Gospod. A starček je trdovratno molčal. Sv. Peter ga je povprašal v drugič, za zamar. Mož je samo plakal in plakal. V tretjič ga je sv. Peter povprašal že malce nevoljen, češ, jaz ti lahko pomorem, kajti ničesar ni na svetu, da bi jaz ne mogel zbrati. A žalostno je odkimal starček; debeli solze so mu zdržema kapale v sivo brado. Slednjič pa je vendar le spregovoril turobnim glasom: „Saj mi ne moreš pomagati!“ „Zakaj ne?“ je vzklikal sv. Peter. „Ker, ker sem — koroški Slovenec!“ In zopet mu je silen jok pretresal stara prsa. Sv. Peter pa ni ničesar več spregovoril; okrenil se je, zakril si s haljo oči in plakajoč odšel za svojim nebeškim gospodarjem.

Bodimo pesimisti ali ne: nam ni več pomoči. *Obsojeni smo na smrt, ako bo la-
dija naše usode še dalje tekla v sedanjem
kursu.* Samo vprašanje časa bo, kedaj zgine-
mo; morda že po tridesetih letih, morda
nekoliko pozneje? — Vsakdo, ki je že z
odprtimi očmi in ušesi hodil po naših slo-
venskih dolinah, moral je videti, moral je
spoznati, kako se pogrezamo v nemškem
valovju, kako se drobi kos za kosom od naše
starodavne lasti. Nemci zdržema pritiskajo
na nas od vseh strani; saj so se polastili
najvsepešnejšega sredstva: zvišano in brez-
obzirno nam grabijo našo deco s svojimi
šulferajskimi in Roseggerjevimi šolami, slepi-
jo našega kmeta in inteligenta s svojimi
šidmarkinimi podporami in ni ga sredstva,
kaj bi jim ne bilo pravo in dobro, da nas
uničijo.

Srce nas boli, ko vidimo, kako daleč
so se le-ti z vsemi temi pripomočki že za-
jedli v Ziljski in Rožni dolini. Ziljski ples
pod lipo, ta starodavni slovenski običaj, ni
več naš; pač plešejo še v slovensko-ziljskih
narodnih nošah, a petje, ki od pamtičevka
sprednja ta ples, je — nemško. Pomislite:
pevci in plesalci Slovenci, narodne noše slo-
venske, a petje je — nemško! Prvotno slo-
vensko besedilo tega slavnostnega petja so
Nemci kratkoma zavržli in skrpicali ljud-
stvu nemškega, ki ga je sprejel, kakor
sprejema berač miloščino. — V Rožni do-
lini, od Podkloštra malone do St. Jakoba v
Rožu, kjer je bilo čuti še pred leti mične
slovenske pesmi, slišiš danes prepevati
nemško-nacionalne pesmi; namesto „Slove-
nec sem...“ ali „Hej Slovani...“ doni ti na
uho iz slovenskih mladeniških grl: „Lieb
Vaterland, magst ruhig sein“ in „Das treue
deutsche (!?) Herz“. Namesto mliega slo-
venskega pozdrava nudi ti slovenski šolar-
ček svoj „Grüss Gott!“; prijazno te po-
zdravlja slovenski kmetič in slovenska
kmetica z „Guten Tag“ in brhko slovensko
dekle te povprašuje v gostilni z „Was
wünscht der Herr?“ V slovenskih gostilnah

*) Hvaležni Vam bomo.

Ured.

vidiš na mizah šulferajnske in šidmarkine
nabiralnice, na klínu visi časopis „Freie
Stimmen“, ta zakleti sovražnik vsega, kar je
slovensko.

O ta naša narodna nezavednost, to je
krivda, to je poguba, ki tiči v nas samih!
Tujcu je treba samo reči: tvoje narečje ni
lepo, moj jezik je imenitnejši nego tvo, mi
smo „Herrenvolk“, vi „Bindšarjl“ niste nič
— in že se mi udano uklanjamo, že po-
ljudbimo roko, ki vihti bič nad nami, že
skušamo blebetati za tujcem v njegovem
narečju.

Da pa je temu tako, ni samo naša
krivda; krivda je tudi naših bratov onstran
Karavank, krivda naših celovških „voditeljev“. Kdar nanaša pogovor na žalostne koroške
razmere, takrat naši kranjski in štajerski
bratje pač vzdihajo: „tužni Korotan!“ — a
pri tem tudi ostaja. Saj pa tudi ni časa za
nas; veliko važnejše je, da se slovenske
stranke doma blatio, opluvavajo, davijo in
koljejo v satansko radost skupnega našega
protivnika, ki dobro ve, kako mu je s tem
olajšano njegovo za nas pogubno delo.

Godi se nam kakor popotniku, ki v
temni, viharni noči izmučen koraka proti
razsvetljeni hiši, kjer upa najti pomoči in
zavetja. Že je skoro pri hiši, kar zaide v
globoko močvirje, ki se razprostira pred
hišo; kriči na pomoč, a domačini ga ne
slišijo, ker v hiši je prepri, trušč, polom in
poboj. Ker ni pomoči, mora utoniti...

Kako bi nas narodno utrjevali, kako bi
našo narodno zavest vzbujali, ko bi naši
kranjski in štajerski bratje prišli večkrat med
nas, da bi govorili na shodih, da bi pope-
vali in igrali z nami na naših veseljih, da
bi kazali našemu kmetu, kako lep je njegov
pisnen jezik, kako mlo-doneča je njegova
pesemca, da bi ga prepričali, da ni samo to
zlati in dobro, kar je tujčeva last, da imamo
tudi mi Slovenci biserov dovolj, s katerimi
se lahko ponašamo.

Spominjam se gostovanja kranjskih
igralcev v Borovljah leta 1911. Kako je bilo
priprosto ljudstvo po predstavi Meškotove
„Mat!“ navdušeno, narodno včvrščeno! Žal,
da je menda ostalo samo pri tem edinem
gostovanju.

In naši celovški voditelji? Ako bi tu in
tam ne čitali v „Miru“ njihovih imen, ne
vedeli bi, da jih imamo. Voditelji bi nas
moral v teh težkih časih vendar voditi, a
kje so? Doslej še nismo zapazili, da bi se
bili kaj pobrigali za nas, še nismo videli
nikakih njihovih njihovih uspehov. Ej, ne
zadostuje, voziti se tu pa tam v komodni
kočiji v kako slovensko vas, pokramljati
malo s kakim znancem ter se na večer
zopet vračati domov. Pred vsem je treba
spoznati dušo koroškega Slovenca, njega
bolesti in njega veselje, njega borbe in
njega težnje.

Začeli so nas reševati na podlagi SLS,
ustanovili so na tej podlagi nekaj izobraže-
valnih društev. A to je vse. Niso pa pomi-
slili, da je ta pot napačna: koroški Slovenec
v verskih stvarih ni nikak fanatik; veren je,
a ne pretirava in tudi ne trpi pretiravanja.
Njegova narav je odkritosrčna, vesela; rajši
mu je na ustih zaokrožena pesmica, nego pa
dolgozvečna molitev. Zato pa le nerad pri-
stopa k takim društvom, ker se boji za-
smehovanja od strani Nemcev. Saj vse, kar

je na ta način slovenskega, označujejo le-ti
z „die Schwarzen“ in kaj lahko jim je, po-
tegniti s tem omahujočega Slovenca v svoj
tabor, kajti nič bolj ne skeli ponosnega Ko-
rošca, nego zasmeh.

Toliko o naših celovških posvetnih vo-
diteljih. Vsa čast pa naši slovenski koroški
duhovščini, ki je izmed naših inteligentnih
stanov edina doslej izdatno pospeševala in
držala slovenstvo na Koroškem. Edinoe
zavednosti in požrtvovalnosti naših sveče-
nikov imamo se zahvaliti, da še nismo uto-
nili v nemškem morju. To njihovo zaslugu
morala bo slovenska zgodovina uvaževati.
Saj se pa tudi naša duhovščina bistveno
razlikuje od kranjske: nimamo med njo
nikakih zelotov in fanatikov; njeni nazori so
bolj svobodni, rekel bi, bolj moderni; naš
duhovnik mnogo in rad občuje s svojim
ljudstvom in naše ljudstvo ljubi in spoštuje
duhovnika, ki ne igra napram njemu ob-
vsaki priliki „namestnika božjega“, ki se
marveč v veselih dneh z njim raduje in z njim
popeva, ki pa v žalostnih dneh tudi z njim
plače in tuje.

Naši učitelji so večinoma nemško-naci-
onalnega mišljenja. Mnoge, mnoge, da ne
rečem vse, ki sedaj delujejo na naših fa-
mornih utrakvističnih šolah, je rodila slo-
venska mati, a postali so večinoma rene-
gatje, ki so v zatiranju slovenskega življa
hujši nego krvni Nemci. Vsak slovenski
učitelj, ki bi mogel neovirano delovati med
nami za svoj narod, bil bi nepreprijatelj bi-
ser za nas; a tista mala peščica slovenskih
učiteljev, ki jih imamo, je prešibka, da bi
mogla z uspešnim delom na plan. kajti z
vseh strani je ovirana in šikanirana, tako,
da se ne more ganiti.

Imamo sicer več takozvanih utrakvistič-
nih šol, na katerih se menda še nekoliko
slovensko poučuje. Pravim: Menda, a naj-
brž nič! K večjemu verouk; vse drugo je
le bolj na papirju, kajti ni samo naš učitelj
nemško-nacionalen, ampak tudi naše šolske
oblasti. Lahko jim je torej trebiti slovenščino
tudi iz teh šol, ker ni odpora.

To so v kratkih potezah naše rane, ki
smo si jih zadali mi sami, potem naši bra-
tje po drugih kronovinah in naši voditelji.
Mi pa ne poslušamo tistih, ki nam pravijo,
da nam ni več pomoči, da je boljše tako,
ako se vse strne v eno, da bo potem vsaj
mir po naših dolinah. Mi sami še ne obu-
pujemo, mi sami še upamo, da nam pride
pomoč od nekod: dotlej pa z lastnimi
močmi držimo to, kar nam še niso ugrabili.
Nikdo pa ne ve, bomo li po tolikih in toli-
kih letih pevali: „Slovenec sem... ali pa:
Lieb Vaterland, majst ruhig sein...“

Proslava desetletnice slov. akad. društva „Ilirije“ v Pragi.

Praga, dne 1. junija.

Drugi dan, dne 1. junija.

Po oficijelnem slavnostnem obč. zboru
je sledila drugi dan, dne 1. junija u m e t -
niška akademija, spojena z repre-
zentančnim plesom. Velika dvorana na Žo-
finskem otoku je bila slavnostno okrašena,
da dostojno sprejme mile češke goste, ka-
terim je bila namenjena vsa prireditve v
zahvalo za desetletno ljubezen in gostoljubje.

Bil je to mlad mož, čegar blede obraz
in nežni udi so pričali o njegovi telesni šib-
kosti, dasi so ga njegove ognjvite oči iz-
dajale za odločnega moža.

Udarce je vračal z udarci, kletvice pa
s pogledi, katerim so se izogibali tudi naj-
pogumnejši, a na ženska tarnanja je odgo-
varjal z neobčutljivostjo, podobno zaničeva-
nju. Slednjič se je preril do krepkega
mladega moža, ki je takorekoč zapiral vhod
v dvorano.

Čim pa se je mož na vratih ozrl in čim
sta se oba pogledala iz oči v oči, se je
obema izvil pritajen vzkliz iz prsi. Spoznala
sta se bila.

„Ah, občan Maurice,“ je dejal šibki
mladi mož z izrazom neizrečene bolesti,
„pustite me mimo; pustite, da jo vidim,
prosim Vas! Potem me lahko ubijete!“

Maurice — kajti bil je res on — je ta
udanost, da nerazrušna volja globoko ga-
nila ter ga navdala z začudenjem.

„Vi!“ je zašepetal; „Vi tukaj, nepre-
vidnež?“

„Da, tukaj sem! Toda ves sem utru-
jen. Oh, moj Bog, ona govori! Pustite me,
da jo vidim! Pustite me, da jo čujem!“

Maurice je stopil nekoliko v stran in
mladi mož se je pomaknil predenj. Ker se

Kmalu po osmi uri zvečer so pričeli prihajati.
Kadarkoli je stopil v dvorano kak češki od-
ličnjak — zadonele so mu fanfare v pozdrav.
Prišli so državni poslanec dr. K. Krmař, vseučiliški profesor dr. Heyrovsky itd. Akademijo so otvorili z impozantno instu-
mentalno himno „Pozdrav Iliriji“, ki jo je posvetil jubilarnti dirigent jugoslovan-
skega akademčnega pevskega društva, mladi in nadarjeni skladatelj med. Ant. Brčić. Proizvajanje Žižkovske sokolske godbe pod
vodstvom skladatelja je zelo burno pohvalo
navzočega občinstva. — Sledilo je petje
jug. akad. pev. društva, ki je z izredno fi-
neso in občutkom zapelo Ferjančičevo „Sijaj
sijaj solnce!“ in Novakov „Gorski kraj!“
Občinstvo se divilo krasoti in milobi naših
jugoslovanskih pesmi. Burno pohvalo sta
žela solista tov. Pfeifer in tov. Kramar. —
Bivša članica slov. opere v Ljubljani, gos-
pica Marija Peršlova je pela le z njej
lastnim umetniškim poznavanjem Michlovo:
„Človeka nikar!“ Njen krasni sonorni alt je
prišel do popolne veljave in je morala na
burni aplavz občinstva dodati še eno pesem.
Tenorist vinogradskega gledališča g. Noe
Matošič je očaral s svojim krasnim gla-
som in temperamentnim prednašanjem vse
navzoče. Pel je balado iz opere „Rigoletto“
in arijo iz opere „Pagliacci“. Izredno fino in
do najmanjšega detajla izcizelirano je bilo
proizvajanje Chopinove F mol fantazije kla-
virne virtuozinje gđ. Priborske. Akade-
mija se je zaključila z Zajčevno skladbo „Ju-
goslovanske pesmi“, nakar je sledil antimiran
ples, ki je trajal do ranega jutra. Sodelujo-
čim gostom g. c. Peršlovi, g. c. Priborski in
g. Matošiču so bili v znak zahvale za so-
delovanje podarjeni krasni šopki. Akademija
in ples sta vzbudila nad vse sijajno in občinst-
vo se je razšlo s popolnim zadovoljstvom
in veliko pohvalo.

Tretji dan, dne 2. maja 1912.

Kakor zaključek slavnosti je sledila v
nedeljo popoludne velika ljudska slavnost
na Žofinskem otoku. Zanimanje za to
čisto slovensko prireditev je bilo po vsej
Pragi veliktansko. Že okoli tretje ure po-
poludne se je zbralo v resnici izredno mnogo
ljudij in prihajalo jih je vedno več in več.
Pri različnih paviljonih, posebno pa v slo-
venski vinarni in v planinski koči, kjer so
češke dame v narodnih nošah prodajale
sladko vinsko kapljico in pristne kranjske
klobase, se je razvilo že prav antimiran
razpoloženje. Pospeševal je je neumorni
Janez v gorenski narodni noši, ki je prav
po kranjski šegi neumorno igral na harmo-
niko. Obiskali so nas tudi hrvaški tambu-
raši, ki so nabrali krog sebe plesalčno
mladino. Ljubke gospice so delile razgled-
nice slovenskih krajev, prodajale cvetlice in
planinke, srečke za tombolo itd. in bilo je
pričakovati, da se razvije izredno veselje in
uprav slovensko razpoloženje. Vojaška godba
je že prav pridno svirala in pri vseh šoto-
rih se je pričelo življenje. Naenkrat pa se je
stemnilo nebo in v par trenutkih je jelo liti,
grmeti in bliskati, da je bilo groza. K vsemu
temu se je vsula toča. Vkljub temu, da je
pozneje vihar potihnil, se slavnost ni mogla
vršiti tako, kakor se je nameravalo. Mnogo
stvari je bilo pokvarjenih in vsled mokrote
se je moralo opustiti mnogo najprivlačnejših
točk, tako v prvi vrsti originalni muzej, ša-

je nahajal Maurice na čelu množice, je imel
oni, ki je moral prenesti toliko sunkov in
udarcev, da se je mogel preriti na to
mesto, svoboden razgled.

Ves prizor in mrmaranje, ki mu je sle-
dilo, je vzbudilo radovednost sodnikov.
Tudi obtoženka se je ozrla na to stran; v
prvi vrsti spredaj je zagledala in spoznala
viteza, in groza je spreletela za hip —
kraljico.

Pod vodstvom predsednika Harmanda,
s sodelovanjem javnega obtožitelja Fouquiera
in branitelja Chauveau-Lagarda je trajalo
zasliševanje tako dolgo, dokler so to do-
puščale moči sodnikov in obtoženke.

Ves ta čas je vztrajal Maurice nepre-
mično na svojem mestu, dasi so se med
tem časom gledalci, ki se zbirali v dvorani
in po hodnikih, že večkrat menjali.

Vitez se je bil naslonil na neki steber,
in tu je stal, nič manj bled od ometa, na
katerega se je naslanjal.

Dnevu je sledila temna noč; nekoliko
sveč, ki so gorele na mizah porotnikov,
nekoliko svetilk, ki so se kadile na stenah,
je svojim motnim, rdečim odsevom razsvet-
ljevalo plemeniti obraz te ženske, ki je bila
časih tako lepa na sijajno razsvetljenih ve-
selicah v Versailles. (Dalje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge). 109

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal
Aleksander Dumas star.

Pred sodiščem.

XLVI.

Triindvajsetega dne prvega meseca v
letu drugem edine in nerazdeljive francoske
republike, ki je soglašal s 14. oktobrom
1793. starega stila, kakor so dejali tedaj, se
je gnetla že od ranih ur radovedna množica
po tribinah dvorane, kjer so se vršila revo-
lucionarna zborovanja.

Hodniki v palači, dohodi k ječi so bili
gosto zasedeni od nestrpnih gledalcev, ki so
se gnetli in pehali semintja; čuti je bilo veliko
kričanja, kajti oni, ki so se nahajali v spred-
njih vrstah, so smatrali za potrebno sporo-
čati onim, ki niso imeli tako ugodnih pro-
storov, vse, kar so opazali. Sicer bi bili
preveč vzbujali njihovo nevoščljivost in
nevoljo.

Pred vratmi sodišča se je pripravala za
prostor skupina mož, ki so se tiščali eden

druga. Na hodniku prav blizu vrat je stal
neki mož širokih ram in rokami ob bokih,
ki so zadrževale vso zadaj stoječo množico;
gotovo bi bila planila v dvorano, ko bi na-
enkrat odjenjal ta človeški nasip.

Ta nevstrašeni mož, ki je stal na pragu
sodnije, je bil mlad in lep. Pri vsakem
močnejšem sunku, ki ga je povzročala mno-
žica, je stresal svoje goste, grivi podobne
lase, pod katerimi so se svetile temne, od-
ločne oči. Ko je bil zopet enkrat s svojim
pogledom in s svojimi rokami zadržal mno-
žico, da ni planila naprej, se je zopet ne-
premično zaglobil v opazovanje.

Stokrat ga je skušala v stiski nahaja-
joča se množica podreti, kajti bil je visoke
rasti in za njegovim hrbtom ni bilo videti
ničesar; toda niti skala bi ne mogla biti
trdnjša od njega.

Na drugem koncu tega človeškega zidu,
v sredi pehačoče se množice, se je prerival
drug človek in skušal priti v ospredje z
vztrajnostjo, ki je bila podobna besnosti;
nič ga ni oviralo v njegovom neumornem
napredovanju; ni se zmenil za udarce onih,
ki so ostajali za njim, niti za kletvice ljudi,
ki bi jih bil mimogrede skoro zmečkal. Niso
ga ganila tarnanja ženske, ki jih je bilo
mnogo med množico.

Danes vsi na veliko narodno slavnost šentjakobske „Čitalnice“.

ljiva pošta in skloptikon s slikami slovenskih pokrajin. A vkljub elementarnim nepravilnostim je ostalo razpoloženje neskaljeno: slavnost se je vršila nemoteno dalje. Vsi udeleženci so si bili edini v tem, da je bilo lepo: moralni uspeh je bil velik in to nam je glavno!

* * *

Slov. akad. društvo „Ilirija“ je prejelo o priliki svoje desetletnice izredno obilo pismenih in telegrafskih pozdravov in čestitk, izmed katerih omenjamo zlasti: pismo vseučil. prof. dr. Heyrovskega, dekana dr. a. Kodleca, dr. a. Scheinera, dr. Preisa, eksce-lence viteza Rande, dr. a. Rostoharja, župana vinogradskega Bureša, člana gosposke zbor-nice dv. svetnika dr. a. Hlave, organizacije mladočeške stranke na Češkem, organizacije mladočeške stranke v Plznu, župana dr. a. Groša, podžupana M. a. Ph. Kosalicega, dr. a. Stehlika, dr. a. Tume, dr. a. Rybafa, A. Gabrščka, pismo „Triglava“ itd.

Doslovno objavljamo sledeče:

Dunaj. Radujoč se uspehov „Ilirije“ na polju češkoslovenske vzajemnosti in že-leč, da deluje v tem pravcu dalje, kliče je vivat, crescat, floreat. Ivan Hribar.

Dunaj. Čestitam in želim, da bi nam „Ilirija“ dala mnogo trdnih in neupogljivih značajev. Dr. Ravnihar.

Ljubljana. Osebnostno zadnjen, pošiljam najiskrenejše pozdrave. „Ilirija“ vivat, crescat floreat. Dr. Triller.

Celje. Ob pomembnih dneh Vas srčno pozdravljam želeč Vam in slovenskemu imenu častnega uspeha Vaših prireditev. Prepričan sem, da dobimo iz Vašega društva energične sodelavce v našem javnem življenju, kar je našemu narodu danes nuj-nejše potrebno, nego kdaj koli.

Dr. Kukovec.

Trst. Žalibog zadržan udeležiti se Vašega lepega slavlja, kliče „Ilirija“, da ostani tudi bodoče središče češko-slovenske vzajemnosti. Dr. Stare.

Ptuj. Ostani gojiteljica napredka v boljše bodočnost mile domovine.

Dr. Šolamun.

Pribram. Slava prvobornikem za slovensko-češko vzajemnost.

Prof. Skrbinek.

Gradec. Uspehi desetletnega neu-mornega delovanja Vam bodi najlepše pla-čilo in nejsrečnejša čestitka k današnjemu jubileju. — Bratsko društvo „Triglava“.

Celje. Veseleč se z Vami iskreno čestita. Klub napr. slov. akademikov.

Gradec. K desetletnici naše pozdrave in čestitke. Živela „Ilirija!“ Bodočnost.

Dunaj. Najiskrenejše čestitke k deset-letnemu slavlju. Urbančič, preds. „Save“.

Gorica. Želeč obilo uspehov tudi v bodoče, se pridružuje Vašemu slavlju celim srcem. Dr. Irgolič, Albin Domicelj.

Gorica. Ob priliki desetletnice kličejo vivat, crescat, floreat „Ilirija“. — Dr. Ma-rušič, Knaflič, Krašovec, Fornazarič.

Celje. Desetletnice se radujejo, za-držani se slavlja udeležiti. — Dr. Krašovec, Hudina, Kloar, Kosi, Suhač.

Jasenovac. Desetletnišnicu uzor-noga rada čestita Vam duhom Vaš dr. Da-vidovič.

Rokyeen. K jubileju najiskrenejše čes-titke. Naj živi slovensko dijaštvo! Naj dočaka lepšo bodočnost svojega naroda. Delujte in bojujte se za ureditve lastne univerze. Prof. dr. Chodounský.

Plzen. Naše popolne simpatije Vas bodo spremljale tudi v drugem desetletju, do katerega želimo Vašemu delovanju mnogo uspeha. Mlada generacija mestne organizacije narodne svobodo-miselne stranke.

Dunaj. Želim Vam vse najboljše in izreden uspeh pri Vaših stremljenjih. — Državni poslanec V. a. V. Kotlár.

Dunaj. Najiskrenejše čestitke k deset-letnici! Živela „Ilirija!“ — „Kras“, društvo slovenskih agronomov na Dunaju.

Nemške šole v Trstu.

Nihče se ne bo upal trditi, da vlada ne skrbi dovolj za nemško šolstvo v Trstu. Za 8000 tržaških Nemcev vzdržava vlada deške in deklishe ljudske in meščanske šole, gimnazijo in realko z nemškim učnim jezi-kom. Za 8000 tržaških Nemcev plačuje vlada okoli 70 učiteljskih moči za ljudske in meščanske šole in poleg tega vse druge stroške, ki so v zvezi z vzdrževanjem teh šol. Za 70.000 tržaških Slovencev pa plačuje vlada 10 učiteljev na Cirilmetodovih šolah, katere morajo Slovenci sicer sami vzdrževati. Za vsakih 114 tržaških Nemcev vzdržuje vlada eno učiteljsko moč, za vsakih 7000 Slovencev tudi le eno. Po vladnih računih je torej en tržaški Nemec vreden toliko, kolikor 60 tržaških Slovencev! Ta račun in te številke bi bilo treba o vsaki priliki pomoliti vladnim gospodom pod nos, ker se potem morda vendar-le začno sramovati takega nerazmerja, bijočega v obraz vsakemu načelu enakopravnosti in demokracije.

Tržaškim nemškim šovenom tudi to, da vlada tako po očetovski skrbi za šolsko izobrazbo njih mladine obojega spola, še ne zadošča. Poročali smo že svoj čas, da se je v Trstu osnovalo neko nemško društvo, ki si je nadelo nalogo, de osnuje v Trstu nemško višjo deklishe šolo. To

društvo razpošilja sedaj okrožnico, s katero naznanja, da otvori s 1. oktobrom t. l. šestrazredno deklishe licej, dvorazredno deklishe trgovsko šolo in enorazredno deklishe trgovski tečaj.

S šolskim letom 1913/14 se pridruži še tretji letnik in s šolskim letom 1914/15 četrti letnik ženskega učiteljskega.

Ko bi tu šlo za šole, ki so namenjene le Nemcem, ki jih mislijo vzdrževati Nemci s svojimi lastnimi sredstvi, bi mi molčali. Mi priznavamo tudi Kitajcu, ki se je naselil v Trstu, pravico, da s svojimi sredstvi skrbi za to, da njegovi potomci ohranijo svojo narodno individualnost; in te pravice ne odrekamo niti tržaški nemški koloniji. Ali mi poznamo predobro veter, ki piha od zgoraj doli, in zato smo uverjeni, da bodo ti novi zavodi, ki bodo služili le kot novo sredstvo germanizacije, v nedoglednem času podržavljeni.

To naše domnevanje je opravičeno tembolj, ker — glasom naših informacij — vlada da za te nove nemške šole že takoj iz začetka vse potrebne učne lokale brezplačno na razpolago. Popolno podržavljenje je torej le vprašanje časa, na kar pa Nemcem itak ne bo treba niti dolgo čakati. Vendar v tem še nikakor ni vse ono, kar dobje tržaški Nemci s prihodnjim šolskim letom na šolskem polju. Poleg obstoječe gimnazije se namreč s prihodnjim šolskim letom otvori v Trstu tudi realna gimnazija z nemškim učnim jezikom. Vlada bo torej poleg neštevilna nemških ljudskih in meščan-skih šol vzdrževala v Trstu tudi tri nemške srednje šole, in omogoči s tem, da da na razpolago brezplačno prostore — in kdo zna, da-li ne bo pod eno ali drugo firmo kar takoj plačevala tudi učitelje za nemški deklishe licej, trgovsko šolo in trgovski tečaj; nadalje podržavi italijanske občinske srednje šole, dočim dobimo mi Slovenci — figo!!

Od nemških birokratov, ki vladajo to nesrečno državo, res ne pričakujemo pravičnosti. Vendar pa bi pričakovali od njih vsaj nekaj sramu — in če tudi tega ne, pa vsaj nekoliko razuma.

Ali tudi tega jim nedostaja, da niti ne vedo več razločevati činov, ki morajo vzbujati politično pohujšanje. To postopanje vlade mora vzbujati v srcih nas Slovanov čustvo trpkosti in zapostavljanja. Vlada nam hoče prav očitno pokazati, da nas smatra za inferijorno raso. Bilo je! To jej pa bodi povedano, da so minili tisti časi one naše inferijornosti, ko smo v zahvalo za dobljene brce poljubljali roko-tlačiteljico.

Polom v Puli.

Navedbe v zadnjem našem dopisu iz Pule o usodi zadnjega skoro dvamilijon-skega občinskega posojila so delovale — kakor nam je zatrdil naš dopisnik in kakor pismenimo tudi iz „Polaer Tagblatta“ — senzacionalno na tamošnja javnost. Dokaz za to je tudi dejstvo, da je člen svetoval-stva, socialni demokrat Lirussi, interpelliral vladnega zastopnika, ali navedbe v „Edi-nosti“ odgovarjajo, oziroma, v koliko odgo-varjajo resnici.

Ker nam je do resnice, nimamo nikakega razloga, da ne bi lojalno priobčili, da je bar-on Gorizutti zatrdil, da primanjkljaj ni tolik in da je izginola svota veliko manjša, nego je zatrdil dopis v „Edinosti“.

Kakor rečeno torej, jemljemo to izjavo barona Gorizuttija lojalno na znanje, a eventualni odgovor prepuščamo našemu informatorju. Pač pa bodi zabeleženo tu, kako „Polaer Tagblatt“ reagira na vpitje „Gior-naletta“ vsled gornje izjave vladnega komi-sarja, barona Gorizuttija. Puljski nemški list izvaja:

Torej se ni niti od daleč toliko — krado! I nu: glavna stvar ostaja, da so se dogajale nepoštenosti. A da se moramo se-daj prerekati radi višine ukradenih zneskov, na tem so kriva izvestna odgovorna mesta, ki vse tiste narodno-liberalne neprijetne res-nice čuvajo kakor globoko nežno tajno, ka-kor da neposredno prizadeti — to je: okra-deni davkoplačevalci — ne bi imeli pravice izvedeti, kako stoji stvar.

Če denar ne manjka v tej rubriki, pa obremenijuje katero drugo. Alijanca med priprtimi hišnimi posestniki in vsemi drugimi, ki bi hoteli, da se postopa žnjimi po načelu: kjer ni tožnika, tudi ni sodnika — ta alijanca je, kakor dokazano, stala mnogo denarja. In zneski, za katere je bila občina oškodovana po izrecnih tatvinah in mnogoletnem slabem gospo-darstvu, znašajo gotovo najmanjše milijon kron!! Najmanjše! Morda pa je tudi več, nego en milijon goldinarjev!!! Vsi tisti podležji, ki imajo danes plačanega po-guma, da branijo zavrženi gospodarski zi-stem nacionalnih liberalcev, naj bi nam vendar enkrat povedali, kam je šel denar davkoplačevalcev, ko vendar nimamo ne cest, ne kanalizacije, ne drugih, niti najpri-mitivnejših naprav, kakor jih imajo v vsaki urejeni občini! Morda se številke (kakor jih je priobčila „Edinost“) ne vjemajo povsem. Ali kljub temu naj bi — ako imajo čast v sebi — molčali, kajti višina ukradene svote ni odločilna za določitev pojma „tatvina“. (Z drugimi besedami: več ali nekaj manje, tatvina je vendar! Pripomba uredništva „Edi-nosti“).

Nadomestna deželnozborska volitev v Puli.

Vprašanje kandidature za to volitev je na hrvaški strani rešeno. Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri je proglasilo kandidatom gospod Josipa Stihovića, ravnatelja Istrske posojilnice v Puli. „Naša Sloga“ pozivlja Hrvate in Slovence v Istri na složno delo in skupen boj, pustivši na strani vsa nesoglasja. Temu pozivu se pridružujemo tudi mi iz vsega srca. In to iz dveh razlogov. V prvo je g. Stihović znan kakor eden najdelavnejših in najenergичnejših boriteljev za slovansko stvar v Puli; v dru-gro gre tu za velik princip, za skupen naroden interes na prevažni točki, pred ka-terim se mora umakniti vse drugo in katere-mu mora podrežati svoje eventualne želje vsakdo, ako noče biti izdajca. Pričakujemo torej od naših volilcev, da pojdejo vsi na volišče kakor jedna falanga, a od vseh Slo-voanov, posebno pa od Hrvatov in Sloven-cev pričakujemo, da bo vsak deloval se svojo besedo in svojim vplivom za tak sku-pen nastop.

Toliko v smislu s Italijani sklenjenega dogovora, kolikor po zahtevah faktično ob-stoječih narodnostnih razmer v Puli mora Slovan zastopati ill. okraj puljski. Če si dne 23. t. m. to izvojimo in zagotovimo bo ta dan za Hrvate in Slovence v Puli res pre-važen korak za našo bodočnost v tem me-stu — narodne časti in slave.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Predsnočnim ob 10. uri je umrl tu nenadno g. Aleksander Rup-nik, trgovec in zastopnik Vinko Majdičeve tvrde v Kranju. Pokojnik je bil zbog svojih kupčijskih zvez mnogo znan tudi slovenskim trgovcem v mestu in po deželi.

Škof — sovražnik! Tako označa „Naša Sloga“ škofa Flappa. In menda ni s tem storjena možna nikaka krivica. Zaslužil je mož v polni meri, da ga Slovani Istre smatrajo svojim sovražnikom. Žalostno je sicer in znak jako bolnih razmer, ako verno ljudstvo v prvem cerkvenem dostojanstve-niku v škofiji vidi svojega — sovražnika! Ali tako je, in s tem, kar je, moramo raču-nati. Mi smo že sporočili čitateljem, kako neuljudno, da: neotesano — nedostojno že za vsacega človeka z najelementarnejšo oliko, naravnost nevredno pa za duhovnika — je škof Flapp sprejel deputacijo Hrvatov, ki je prišla k njemu s pohlevno prošnjo. „Naša Sloga“ očita Flappu, da je poslušal glas satana — italijanske kamore — ter zabilil besedo božjo v hrvaškem jeziku. S tem svojim činom je — nadaljuje puljski list — katoliški škof Flapp ponovno pokazal svoje sovražstvo do našega naroda, je pokazal, da mu ni nič do duševne blaginje tega na-roda. Meji tem, ko je v puljski cerkvi često čuti političnih enunciacij za kraljevino Italijo, med tem, ko italijanski propovedniki zvejo blagoslov z neba za kraljevino Italijo in njeno orožje, pa škof Flapp zabranjuje slo-vanskim vernikom mesta Pule poslušati be-sedo božjo v svojem jeziku!! S takim ne-dostojnim postopanjem je škof Flapp zaigral zadnje spoštovanje našega naroda. In tak škof ne sme več zahtevati od nas, da mu priznavamo avtoriteto. In „Naša Sloga“ mu napoveduje: odslej se bomo drugače bavili žnjim!!

Ne smešite se! Prejeli smo: Jutri bo torej tisti pomembni „zgodovinski“ dan, ko bodo tržaški Italijani s pomočjo slovenskih odpadnikov nastopali v obrambo tržaške 2000letne — po Slovincih ogrožene kulture! Do leta 1898 so ti junaki sklicevali javne shode in so uganjali harlekinske ko-medije brez vsakega sramu. Zadnjih 14 let pa so postali toliko pametni, da svoje pa-jacade skrivajo pred širšo javnostjo. (Hu-dobni jeziki trde, da delajo tako — iz strahu)!

Mi starejši „narodnjakarji“ — kakor nas blagohotno imenujejo „mednarodni“ so-drugi — smo svojedobno hodili na politično ... komične zabave, ki nam jih je tržaška camorra prirejala brezplačno. Škoda, da ni več tako, kakor je bilo. Marsikdo, ki pozna naše veleitalijane le iz službenih stikov, ne more verjeti, da so ti „sladki“ ljudje, ko so se navdušili na shodih — pravi podivjanci. Slovane bi kar pozril in le redek je med njimi, ki bi imel z nami toliko usmiljenja, da bi nas še žive poslali v Ljubljano!

Leta 1898 je bil torej v gledališču Po-liteama Rosetti zadnji kamoristični shod (ako se ne motim, proti ustanovitvi pazinske hrvaške gimnazije). Na tem shodu smo bili tudi mi barbari zastopani in lepem številu in bilo je tudi mnogo socialnih demokratov. Kamoristi so napolnili parter — drugi manjvredni pa obe galeriji in deloma lože. Vse predbebeli ... konfetov, ki so pa-dali na podivjane reševalce italijanstva, je navstala konfuzija in signori so — pobeg-nili. Tak je bil tragično-komični konec zad-njega javnega shoda irendentistov!

Ker pa so shodi poučni, nam je žal, da nam „barbarom“ ni več dovoljeno po-služati Hortise, Mrake itd. No! Mi se lahko udeležimo obhoda, ker nam tega ne more nikdo zabraniti! Na zabavo torej jutri. Te-ater: na vodovodni ulici! Pajacev in pa-jacad bo v izobilju!

Ali so še pri zdravi pameti? Lastnik Brionskih otokov je nabavil tudi veliko raz-ličnih eksotičnih živali, ki tvorijo veliko za-

nimivost za obiskovalce otokov. Za šolsko deco pa je ta „razstava“ tudi zelo poučna. Zato prireajo šolska vodstva iz različnih krajev Istre izlete na Brione. Tako so bili tam že otroci iz Pule, Pazina, Altire. V če-trtek pa so došli otroci hrvaške šole iz Sijane pri Puli.

Nemška „Brioni Zeitung“ je prinesla kratek opis tega obiska, v katerem je pri-povedovala, kako so učitelji razlagali otro-čičem; kako je na obrazih malčkov odsevala radost, ko so gledali krasne živali; kako so se le težko ločili od pogleda na živali! kako so na odhodu veselo pevali in maha-li; z robci v zahvalo; kako ganljiv je bil po-gled na nežnost in ljubkost otročičev, ki sta pričala, kako vzgojevalno vpliva na mladino to delo.

In sedaj vprašamo: se-li more na ta-kem poročilu izpodkati človek, ki je — pri zdravi pameti?! Menimo, da ne? More-li videti v tem poročilu tako politično ten-denco? Še manje! More-li občutiti to — kakor žaljenje italijanske narodnosti?! In še posebno vspricho dejstva, da je nemški list poročal o tem izletu hrvaških otrok! In vidite: tako blaznost je zagrešil puljski „Giornaletto“, očitajoč rečenemu listu slavo-filstvo in sovraštvo proti Italijanom. Torej že to, da je kdo uljuden, postrežljiv nasproti hrvaškim otročičem, ki se jim še sanja ne o političnih in narodnih bojih, je dokaz sovraštva proti italijanski narodnosti ... za tiste puljske — — — norce! Oprostite ta res trdi izraz. Ali kako naj drugače imenu-jemo ljudi, ki so v svojem italijanskem bes-nilu postali patološki pojavi in ki spadajo že pred psihijatre! Po njihovem bi bil torej glavni kriterij nesovraštva do Italijanov v tem da kdo tudi hrvaško nedolžno dete brutalizira! Višje menda ni več možno v besnilu.

Z rastave slik v „Narodnem domu“. Obisk razstave je bil v petek in soboto prav povoljen; v petek je dobil nek češki posestnik krasno sliko v dar, vseh malih daril pa je bilo dobljenih 88. V žari je pa še 412 daril, med temi še 9 oljnatih in ak-varelnih originalnih slik. Posetnikom se tore nudil danes še vedno ugodna prilika, dobiti lep dar. Danes je razstava otvorena že ob 9:30, ker je to zadnji dan.

Na delo za našo deco! Od sv. Ja-koba nam pišejo: Slučajno sem bil prišel po ulici Sv. Marka navzgor ravno ob času, ko se zbira otročjad pri vhodu zabavišča „Lega nazionale“. Mislim sem si, čemu neki bom gledal razposajene otroke, kakor so ravno pri Sv. Jakobu! Saj je to sama za-lega regnikolov in starih italijanskih Trža-čanov. A britko sem se motil, kajti zagledal sem mnogo otrok slovenskih starih in to še kakih, od katerih bi si bil mislil vse prej, nego da pošiljajo svojo deco v take kraje. Ko sem pozneje omenjal to v neki družbi, so mi zatrjali, da je istotako mnogo slovenskih otrok pri „Salezijancih“, češ: saj jih nimamo kam drugam pošiljati, ves dan pa jih tudi ne moremo imeti doma. Tako se godi z otroci, ki hodijo že v šolo, a drugi, še ne šoloobvezni se potepajo ves božji dan po ulici. Bilo bi torej skrajno potrebno, da bi sedaj, ko se nudi tako pri-praven prostor za otroški vrtec, delalo na to, da se to zabavišče odpre. Res je, da je treba mnogo žrtve, vendar dobra volja vse premaga. Odbor Ciril-Metodove podružnice prosimo, da napne vse sile in odpre že v tem letu zasebni otroški vrtec. Prepričan naj bo, da bomo z vsemi svojimi močmi delali na to, da se šentjakovski semenj, dne 4. avgusta, dobro obnese in da prinese vsaj najemnilno za eno leto. Na delo torej za našo deco!

Srbski dijaki v Trstu. Nocoj ob 6:30 dospe v Trst 28 gojencev gospodarske šole iz Kraljeva (Srblja). To poučno ekskurzijo vodi sam direktor omenjene šole, g. Todor-ović, in pa prof. Dunč. Mladim izletnikom iz kraljevine želimo, da bi odnesli iz Trsta najprijetnejše spomine.

K „Sokolski“ slavnosti na Opčinah. Kakor vsako leto, se postavijo tudi letos na „Sokolski“ slavnosti dne 16. junija paviljoni z okrepčili in kolo sreče. Zato se obračamo do vseh prijateljev „Sokola“ s prošnjo, da darujejo kako malenkost za omenjene pa-viljone.

Sprejemajo se vsakršna jedila, pe-civo, vina, likerji, galanterija in denar. Da-rove naj se blagovolji pošiljati gej. Zinki dr. Rybafevi, ul. Valdirivo 11., ali pa vratarici „Nar. doma“, gej. Bičkovi. Nazdar!

Odbor ženskega ods. tel. dr. „Sokol“ v Trstu.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN PODRUŽNICA V TRSTU

Vloge na knjižice 4 1/4 % Premije vlog 4 3/4 % Fiksne vloge pod najugodnejšimi pogoji. VADIJE IN KAVCIJE --- MENJALNICA.

Uradne ure od 9.-12. dopol. in 2.-5. pop.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporočila levozna hiša Prokop Skorkovský I. in v Humpolcu, Češka. Vzroci na zahtevo franko. Zelo zmerna cena. Na željo delavcev tukaj izpolnjevati go-sposke oblake.

K zletu v Prago. Bratje, ki se udeležijo zleta v Prago, naj pošljejo do 17. t. m. tržaški sokolski župi znesek 7 K za zletne oznake, katere ta dan župa naroči iz Prage. Samoobsebi umevno imajo pravico do zletnih oznakov le člani Sokola.

Danes naj nihče ne izostane pri veliki slavnosti razvija zastave šentjakobške Čitalnice. Po toliki smoli, ki je prizadela Čitalnici ogromnih stroškov, upamo da pobiti vsak zaveden narodnjak k Sv. Jakobu, da skaže Čitalnici svojo simpatijo; ter jo navduši za nadaljno delo v prid našega naroda na ogroženih šentjakobskih postojanki. Sicer pa ne bo komur žal, ker kakor smo se prepričali iz priprav, bo ta slavnost nudila izrednega užitka. Danes ob 2. uri toraj vsi k Sv. Jakobu.

Današnje slavnosti razvija zastave „Čitalnice“ pri Sv. Jakobu se udeležijo po deputaciji z zastavo persko društvo „Domovina“ iz Ospa.

Vspored slavnosti razvija zastave šentjakobške Čitalnice! I. Ob 2. uri: zbirališče br. društev na vrtu „Kons. društva“ kjer bo svirala godba NDO na čast gostom. II. Ob 3. točno sprevid z razvitiimi zastavami po glavnih šentjakobških ulicah na veselični prostor, kjer se bo takoj vršilo razvije zastave. Po končanem činu bo nastop pevskih društev. Nato se bo vršila prosta zabava, šaljiva pošta, ples, srečanje za živo jagnje itd. Prižigali se bodo krasni umetlinski ognji. Naj nihče ne zamudi te lepe slavnosti.

Poučen kmetijski izlet v Pazin! Kmetijska družba za Trst in okolico priredi v nedeljo dne 23. t. m. poučen kmetijski izlet v Pazin ter vabi okoličanske kmetovalce in vse prijatelje kmetijstva k obilni udeležbi. Tam si ogledamo uzorno urejene vinograde, drevesnice, hleve, čebelnjak, zelenjadni vrt in mnogo drugega. Odhod iz Trsta ob 9. zjutraj, odhod iz Pazina ob 8. zvečer. Vožnja III. razreda tja in nazaj stane K 6.40. Če se prijavijo 50 udeležnikov, dobimo znižano vožnjo. Priglasiti se je do nedelje 16. t. m. v družbeni pisarni ulica G. Galatti 14 II., kjer se dajo natančnejša pojasnila.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu. Pri c. kr. ravnateljstvu drž. železnic v Trstu se odda dobava pisarniških potrebščin (tudi brzojavnega papirja) za leta 1913-1915.

Podrobni pogoji te dobavne oddaje so razvidni iz tržaškega uradnega lista „L' Osservatore Triestino“ od 10. junija 1912.

Stipendij. Z začetkom II. semestra šolskega leta 1911-12 je oddati šolski stipendij Ivana Antona Pittoritscha v znesku 200 K. Do tega stipendija imajo pravico v ustanovnem pismu navedeni sorodniki, ki obiskujejo šolo v Gorici. Poblížji podatki so razvidni iz dotičnega razglasa c. kr. namestništva.

Porotno sodišče.

Tiskovna pravda proti „Lavoratoru“.

Predseduje viš. sod. svet. dr. Andrich, prisodnika dež. sod. svet. baron Farfoglia in sodnik dr. Luccardi; tožitelj kapitan Marko Cosulich, zastopan po dr. Ant. Cosulichu; branitelj dr. Puecher.

Obtoženec: Giovanni Cian, rojen v Trstu l. 1873., pristojen v Vrtojbo, oženjen, odgovorni urednik „Lavoratora“, že kaznovan, in Angelo Lanza, rojen l. 1876. v Placenz, oženjen, glavni urednik „Lavoratora“, že kaznovan, ki sta obtožena razžaljenja časti potom tiska,

povzročene s tem, da sta priobčila v „Lavoratoru“ z dne 17. majnika 1911 št. 2183 članek pod naslovom „Circolari segrete ed altre cose“, ki začena z besedami: „Sul „Vorwaerts“ del Lloyd (na Lloydovem parniku „Vorwaerts“) in nadaljuje, da prvi poročnik dviga iz ladijske blagajne gotovo svoto, da izplačuje ladijskemu moštvo izredno delo in da je drugi poročnik, vzbudivši se v njem sum, začel poizvedovati in je odkril, da je polovico onega zneska, ki je bil dvignjen, da se izplača kurjačem in mornarjem, spravil v svoj žep prvi poročnik; da sta torej s tem očitala privatnemu tožitelju Marku Cosulichu, ki je bil tedaj prvi poročnik na „Vorwaertsu“, da si je prilastil denarne svote Avstrijskega Lloydja, obdolžujoč ga tako hudodelstva tatvine, ne da bi bila ta obdolžitve zavzela značaj hudodelstva obrekovanja.

Izrečani so bili sledeči porotniki: Žgur Leopold, Klausner Dionisio, Sosič Josip, Burgstaller Giovanni, Hillebrand Emilio, Popatnik Fran, Camerino Giacomo, Sfetec Giovanni, Clemencich Giuseppe, Brainovich Ermanno, Mosettig Adolfo, Vidich Ernesto.

Tožiteljev zastopnik je odklanjal slovenske porotnike.

Ko so bili porotniki zapriseženi, je predsednik najprej vprašal stranki, ali ne bi se morda poravnali mirnim potom, nakar je izjavil tožitelj, da se ne poravnata.

Zasliševanje obtožencev.

Obtoženec Cian je izjavil, da inkriminiranega članka ni niti spisal, niti čital, ker ima svoje delo in nima časa, da bi vedno čital vse spise, ki so določeni za list, in ima popolno zaupanje v glavnega urednika Lanza. Priznava, da ima dolžnost kot odgovorni urednik, da prečita pred izdajanjem lista priobčene članke.

Obtoženec Angelo Lanza je izjavil, da ni pisal inkriminiranega članka, pač pa da je čital in priobčil, da prevzema zanj polno odgovornost in da bo nastopil po pričah dokaz resnice.

Sodišče je pripustilo dokaz resnice, nakar se je pričelo

zasliševanje prič.

Kot prva priča je bil zaslišan Lloydov kapitan, pomorski inspektor Riccardo Maier, ki je pojasnjeval, kako se izplačuje zaslužek na Lloydovih parobrodih. Za krovno osebje, oziroma delavstvo izplačuje prvi poročnik, strojno pa drugi strojni častnik. Priča je izjavil, da je nemogoče, da bi si bil tožitelj pridržal gotove zneske za nadure, ki bi jih bili morali dobiti mornarji, v dotične liste pa zapisal višje zneske. Vendar se ne bo mazal s takimi malenkostmi.

Tožitelj je nato pojasnjeval, da je že leta sem poverjal mornarju, ki mu je največ zaupal, knjigo, v katero je vpisoval dotičnik nadure za mornarje. Na koncu meseca je tožitelj potem zračunal za vsakega posebej zneske za cel mesec. Odločno je zanikal, da bi bil zapisoval večje zneske, kakor pa so jih dobili mornarji izplačane. Mornarji vedo natančno, koliko imajo dobiti. Računajo se nadure po pol ure, pri čemer šteje vsaka začeta polura za cele pol ure.

Na vprašanje tožiteljevega zastopnika je pojasnil priča, da pozna nekega Blaža Kovačiča, ki je bil kot krmilar na parniku „Brünn“ in je kot tak pisal anonimna obteževalna pisma proti svojim predstojnikom. Ovdaba je bila popolnoma krivična in bil je odpuščen.

Na vprašanje braniteljevo izjavi priča, da je bil tožitelj z ozirom na ono vest v „Lavoratoru“ suspendiran in da še danes ne opravlja svoje redne službe, s čimer je izgubil okrog 3000 K dohodkov. To da se je storilo izjemoma, samo v tem slučaju, drugače se ne ravna tako. V resnici je tudi drugi kapitan na „Vorwaertsu“ Mareglia, takoj odzvel posel izplačevanja tožitelju. Priča se je pri teh vprašanjih precej razburjal, posebno ko mu je branitelj predložil, da je vedar čudno, da je bil suspendiran tožitelj že celo leto, ko ga vendar smatra priča za popolnoma nedolžnega.

Druga priča, Lloydov kapitan Francesco Mareglia, ki je bil tedaj kot drugi kapitan na „Vorwaertsu“, je izpovedal, kar zadeva izplačevanje nadur, v enakem smislu, kakor prva priča in tožitelj, in je izključil, da bi se bili izplačevali manjši zneski, zaračunavali pa večji. Moštvo se tudi po vsakem izplačilu vpraša, ali je zadovoljno in je bilo tudi vedno zadovoljno. Povdarjal je, da je bilo razdeljevanje odškodnine za nadure sicer pričina stvar in da je tožitelj samo en mesec prevzel na prično prošnjo to zadevo, da pa mu je priča potem odzvel ta posel le iz osebnih motivov. Priznal pa je, da je storil to takoj, kakor je prišla stvar na dan.

Branitelj je z ozirom na te osebne motive, ki jih ni povedal priča, izjavil, da je priča prisegel in da je prisiljen povedati vso resnico, nakar pa je priča izpovedal, da je stvar privatnega značaja in da bi bil vsled izpovedbe priča sam oškodovan, vsled česar predsednik ni zahteval pojasnila teh osebnih motivov.

Nadaljna priča, tedanji krmilar na „Vorwaertsu“ Giovanni Scalamera, je izpovedal, da je on zapisoval nadure za krovno osebje in da so bili ljudje vedno zadovoljni. Priča je dobil od tožitelja denar v celoti in ga potem razdelil moštvo. Moštvo je v njegovi knjigi potrjevalo sprejem denarja za nadure.

Na vprašanje braniteljevo je izjavil priča, da misli, da so se vsi mornarji sami podpisali za prejemke v mesecu januarju.

Branitelj, ki je dal to „misel“ protokolirati, je izjavil na to, da so si vsi podpisali tako podobni, da jih je pisala gotova ista roka, nakar je priča izpovedal, da je njegov podpis pravi in da morebiti kdo ni znal podpisati, pa ga je on sam podpisal, ali pa kak drug. — Nemogoče pa je, da bi bil dobil kdo kaj manj, kakor pa je bilo zapisano.

Branitelj je predlagal nato, da naj se zaslišijo kot priče vsi oni mornarji, katerih podpisi so v onih zapisnikih, da se izjavijo, ali so podpisi njihov, v drugi vrsti pa naj se, ako se zavrne ta predlog izreči o podpisih izvedenci v pisavi.

Tožiteljev zastopnik se protivi, češ, da so mornarji razstreseni po celem svetu, da hoče potemtakem branitelj le obstruirati in zavleči stvar. Branitelj odločno protestira proti insinuciji obstrukcije, češ, da bi bil lahko v zadnjem trenutku zavlekel stvar z zahtevo delegacije drugega sodišča; ne zavleči stvari, temveč popolnoma posajeno hoče imeti. In kako je mogoče posajiti stvar, če je vpravičen sum, da dokumenti, ki so predloženi v svrhu dokaza, niso avtentični.

Sodni dvor se je žel nato posvetovati o braniteljevem predlogu, ki ga je odklonil.

Dokaz resnice.

Branitelj je predlagal nato, da naj se zasliši kot priča bivši krmilar Blaž Kovačič, ki ga je sicer inspektor imenoval „carogno“, ki pa bo pojasnil, kako se je vršil ves posel izplačevanja na brodu, in da se zaslišijo tudi drugi mornarji, ki so bili

Nova trgovina

All' Industria inglese

„PRI ANGLEŠKI OBRTI“

ulica S. Caterina šte. 7 (zraven trgovine Josipa Speharja)

Velik izbor oblek za moške in dečke.

Angleški ranglan, paletots zadnjih novosti, kožuhovine.

BOGAT IZBOR oblek, normanskih kostimov in suknj za otroke.

Telovniki „FANTAZIJA“.

Cene, da se ni bati konkurence

Zovarna čevljev

MÖDLING
v Trstu

130 filijalk. — 1200 delavcev

I. podružnica:

Corso šte. 27.

II. podružnica:

ulica Cavana šte. 11

(vis-à-vis ul. Madonna del Mare)

Finl čevlji po ljudskih cenah.
Izključena vsaka konkurenca.

PRIMER:

Moški čevlji:

črni močni	K 7.50
Box	9.50
fini Goodjeur Welt	13.50
amerikanski	11.—
„ „ najfinejši	17.—
nizki čevlji črni	6.—
zelo fini črni	11.30
amerikanski luksus	16.—

Ženski čevlji:

odprti črni „Romana“	K 3.20
lakasti	4.20
nizki čevlji, močni	5.—
„ chevreau	7.50
„ najfinejši Goodjeur Welt	11.—
amerikanski luksus	13.—
„ v barvah	14.—
„ lakasti	15.—

Čevlji visoki in nizki za otroke od 2 K dalje.

CORSO 27. ul. CAVANA 11.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciani

koncesionirani zobo-tehnik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6.

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5. II.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbora potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta potrebščin za sedlarje.

ARTURO MODRICKY

Predajalica manuf. blaga in drobnih predmetov

Trst, ul. Belvedere 32.

Zaloga ugotovljenega perila in na meter, zavese, preprog, tapetov, volnenih in bombažnatih odej, perkala, zefira, črnega in barvanega satina, srajc, nogavic, trliža in volne za žimnice, dežnikov, srajc, ovratnikov, zapescnic iz platna in iz gumija, kravati in drobnarij v velikem izboru po absolutno konkurenčnih cenah.

STRUCHEL & JERITSCH

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.

Svilena in o-raski zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci.

Veznine in drobnarije, preproge, zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Nova slovenska trgovina

izgotovljenih oblek

domačega in inozemskega blaga za moške obleke

MARTIN SKAPIN, TRST, ulica Arcata št. 19

Moške obleke od K 14 dalje, deške obleke od K 11 dalje, plat. obleke, vestalje, srajce, majle, sp. hlače itd. Specijaliteta hlače za delavce domačega izdelka. Napravljajo se obleke po meri vsakovrstnega kroja. Cene absolutno konkurenčne.

Pomladanske novosti

za ženske in moške obleke

prihajajo v ogromni množini

edini slovenski trgovini

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova št. 37.

Poštena postrežba. — Nizko cene. — Sveže blago.

Uzorci se pošiljajo na zahtevo franco.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Delniška glavica K 8.000.000.—
Rezervni sklad: K 800.000.—

Centrala v LJUBLJANI.
Podružnice v SPLJETU, CELOVCU, SARA-
JEVU, GORICI in CELJU.
Ekspozitura v GRADEŽU.

Piazza della Borsa šte. 10, telefon šte. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute, čeke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze; hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti; obrestuje vloge na tekoči račun po dogovoru; prodaja srečke na majhne mesečne obroke,

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE S ČISTIMI 4 1/2 %

V času letne sezone posluje
Ekspozitura v Gradežu
Viale Gradenco št. 3.
TELEFON ŠT. 43.
Erzjavi: Ljubljanska banka, Gradež.

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatia“

vzdržuje od 1. maja 1912, sledeče glavne proge:

Trst-Metković A. (poštna).
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop.
Povratak vsako soboto ob 6.15 uri zjutraj.
Trst-Metković B. (poštna).
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.
Povratak v sredo ob 6.15 uri zjutraj.
Trst-Metković C. (poštna).
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6.15 uri zjutraj.
Trst-Korčula (poštna).
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne.
Povratak v ponedeljek ob 6.15 uri zjutraj.
Trst-Sibenik (poštna).
Odhod iz Trsta v petek ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6. uri zjutraj.
Trst-Makarska (trgovska).
Odhod iz Trsta vsako sredo ob 6. uri popoldne.
Povratak vsaki ponedeljek ob 1.15 uri pop.
Trst-Viš (trgovska).
Odhod iz Trsta v soboto ob 7. uri popoldne.
Povratak vsaki četrtek ob 7.15 uri popoldne.

... NARODNA POSOJILNICA IN HRANILNICA V TRSTU ...
NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE

VLOGE NA KNJIŽICE IN TE-
KOČI RAČUN **4 1/2 - 4 3/4 - 5 %**
OBRESTUJE S POLNIMI

PRODAJA SREČKE NA MALE MESEČNE OBROKE. — IZKAZE POŠILJA NA ZAHTEVO.
POSLOJA NA MENJICE IN VREDNOTE. — POSREĐUJE ZAVAROVANJA VSEH VRST.

PORTO APOLLO

Veliko kopališče prvega reda s hotelom, restavracijo in kavarno.

50 elegantno urejenih sob. — **IZOLA** Največji komfort. Zmerne cene
50 udobnih kabin za kopanje. Enrico Ravasini.

Za birmo!

Najlepše in najcenejše darilo za birmo dobite
edino v prodajalni manufakturnega blaga

Amelia Martinico

Trst, Nova ulica (v. Nuova) 41.

Bogat izbor

izgotovljenih oblek za ženske in punčke,
ženske vestalije, bluze in izbrano perilo.
V sprejema se naročila po meri. Zmerne cene.

Pri zdravju — **Alla Salute**

GIOVANNI SAMBO

TRST - borzni trg št. 14 - TRST

(zraven kavarne Française)

Pod vodstvom GUSTAVA GÁLA.

Higijenski predmeti tucat po kron 2, 4, 6, 8, 10-16.
Diskretne pošiljave na deželo, poštnine prosto, če
se pošlje denar naprej. Nadalje: elastične nogavice
in obveze za skrčene žile, pasovi, suspensorji, vzra-
valci. Predmeti za belnike. Vskovrstni predmeti iz
gumija, pete, rjuhe iz gumija, pokrivala za kopeli,
banje in posode, cevi iz gumija, irigatorji itd. itd.
Nepremočljivi, pristani angleški povrhnjiki
Konkurenčne cene. po meri. Konkurenčne cene.

Josip Trampuš

Trst, ulica Industria št. 3

(Sv. Jakob)

priporoča svojo pekarijo. Večkrat na
dan svež kruh.

**Zaloga moke vsake vrste iz
prvih mlinov.**

Vino in likeri v steklenicah. Sladščice
in biškotini. — Postrežba tudi na dom.

FRAN BATAGELJ

čevljarski mojster
Trst, ulica Vittoria Colonna 10
(v bližini ulice Tigor), priporoča se slavnemu
občinstvu. Izdeluje in popravlja vsakovrstno
obuvalo za moške, ženske in otroke. Sprejema
naročila po meri. Cene zmerne.

V Tržiču (Monfalcone)
odda se hôteľ

v lepi legi sredi mesta, z gotovim dobrim
letnim pridelkom, s 18 opremljenimi so-
bami, konjskim hlevom, s senčnatim dvo-
riščem v najem, ali toliko od litra, ali
pa se proda pod ugodnimi pogoji.
Pojasnila daje lastnik Ivan Peric v Tržiču
Via Trieste št. 117.

— **PRODAJALNA** —
manufakturnega blaga

Izbera borgeta, perila in drobnarije
za šivilje

FRAN KOCIJAN
TRST, ulica Molin a vento št. 17, TRST.

:: Prva tovarna izgotovljenih oblek ::

RICHTER & GLASER

Lastna filijalka na Corsu 37, Trst

nasproti kavarne „Al Corso“

**Najbogatejši izbor moških in deških
oblek, kakor tudi konfekcij za gospe ::**

Ker sva sama izdelovatelja, prodajamo lahko cenj. občinstvu svoje iz-
delke za najmanj

30 % manj

kakor so navadne cene. — Da se prepričate, vas uljudno prosiva, da obi-
ščete najino bogato zalogo, ne da bi bili tudi prisiljeni kupiti.

Z odličnim spoštovanjem

Filijalka Richter & Glaser, Trst

Corso šte. 37.

Govori se slo-
vsko.

Absolutna novost, Trpežnost,
Največja eleganca

Slovenščina pri železnici.

V zadnji nedeljski prilogi smo priobčili članek pod tem naslovom, ki smo ga povzeli iz „Časopisih jugoslovanskih železniških uradnikov“, danes pa zopet nadaljujemo.

„Časopis jugoslovanskih železničarjev“ piše:

Kakšne določbe veljajo glede jezika pri prevažanju oseb, o tem molči tarifa popolnoma; tudi o novih, sedaj veljavnih službenih knjigah, o tem ni besedice, dočim je bilo v prejšnjih vsaj nekaj omenjeno. Z ozirom na državni temeljni zakon, po katerem so vsi jeziki naše države enakopravni, in v smislu občnih določb ter liki blagovnemu prometu bi morale biti na postajah, kjer je običajen slovenski jezik, vse tozadevne tiskovine za občinstvo tiskane tudi v slovenskem jeziku, zlasti vsakovrstni vozni izkazi, posebno pa navadne vozovnice (iz kartona) in vstopnice na peron. Potnik ima pravico in tudi dolžnost, ako se hoče obvarovati škode, da se prepriča, ima li pravi vozni listek ali ne, osobito z ozirom na to, ker stoji železnica in sodišča na stališču, da je potnikova stvar, da se takoj pri blagajni prepriča, kakšen listek mu je dal železniški uslužbenec. Ako dobi potnik napačen listek, da si je zahteval in plačal pravega, mu ne pomaga pri eventualnem doplačilu nikak izgovor, kar je tudi popolnoma naravno, ker drugače bi se pozneje lahko vsakdo skliceval na to, da se mu pri blagajni ni vročilo pravega listka. Kako pa naj se prepriča Slovenec, ki sploh ne razume nemščine, je-li dobil pravi listek ali ne, če je listek tiskan, oziroma pisan samo v nemškem jeziku? Kakšna nedoslednost je v tem oziru na marsikaterih progah po slovenskem ozemlju! Občinstvu namenjeni napisi, lepaki, tiskovine in vozni listki, ki se še-le spišejo, kadar je potreba, kakor tudi takozvani prazni in doplačilni listki, so nemško-slovenski — že tiskani vozni listki (iz kartona), ki se vendar največ rabijo, so pa samo nemški! Nadoslednost je pa tudi pri uporabi praznih tiskovin; te so sicer, kakor omenjeno, dvojezične, a izpolnjujejo se tudi na slovensko zahtevo samo v nemškem jeziku, na mesto da bi bili vsaj oni deli, katere dobi stranka, slovenski; enako bi se moralo postopati pri odpravi psov, prtljage in ekspresnega blaga. Samo-osebje je umevno, da se morajo dobiti na postajah, kjer je slovenski jezik običajen, vozni listki na slovensko zahtevo, da morajo govoriti uslužbenci na slovenskih progah s slovenskimi potniki slovenski, in to na postajah in v vlaku, da morajo klicati sprevodniki imena postaj tudi v slovenskem jeziku itd. A kako je v resnici v tem oziru na nekaterih progah? Nemščina prevladuje, slovenščina še pastorka ni! Kdor ima le nekoliko čuta pravičnosti, bi ne mogel verjeti tega, ako bi ne vedel sam po svoji izkušnji ali iz verodostojnih virov, da je žalibog res tako. So namreč postaje, kjer so vsi občinstvu namenjeni napisi, lepaki, tiskovine izobešeni, oziroma tiskani tudi v slovenskem jeziku. Stopi pa k blagajni in zahtevaj vozni listek v slovenščini — ne dobiš ga, češ: tu ne razumemo slovenski! Vlak pridrdra na postajo; sprevodniki kličejo postajno ime samo v nemškem jeziku, govore s potniki samo nemško brez ozira na to, ali jih ti razumejo ali ne.

V vlaku so, akoravno vozi po slovenski zemlji, domalega samo nemški napisi, ali tudi v drugih jezikih, le v slovenskem ne. Ni čuda, da gre naš kmet, ki slabo ali sploh ne razume nemščine, s strahom na železnico in to celo v svojem domačem kraju, namesto da bi se je posluževal z veseljem, saj je vendar železnica v prvi vrsti zgrajena v občni pridni blagor.

Delavske in šolarske izkaznice so dvojezične. Če se glase za progo, ob kateri je slovenski jezik običajen, smejo biti spisane samo v slovenskem jeziku, drugače morajo biti dopolnjene tudi v nemškem jeziku. Zakaj pa niso tiskane druge vozne izkaznice, kakor časovni listki (letni, abonement-listki itd.) poleg nemščine tudi v slovenskem jeziku? Slovenskim odjemalcem bi se morale izdati take izkaznice tudi v slovenskem jeziku, ker so vendar veljavne za proge, ki tečejo po Slovenskem.

Opozoriti je treba še posebno na to, da se morajo dobiti na postajah, kjer je slovenski jezik običajen, za slovensko občinstvo vse tiskovine tudi v slovenščini, kakor potrdila o plačani vozovnici, o oddaji prtljage in ekspresnega blaga, vsakovrstni reverzi (n. pr. da se dobi prtljaga, blago ali povzetje brez tozadevnega listka, ker ga je stranka izgubila), pooblastila, da se prejemniku ne avisira blaga, ali da se objavi in izroči drugemu, ali da se odda objava pošil kot navadno, nepriloročeno pismo, in še druge tiskovine.

Vse tiskovine bi za slovensko občinstvo morale biti po postajah slovenskega ozemlja tudi v slovenskem jeziku; ali na kolikih postajah najdemo take tiskovine, nas uči vsakdanja izkušnja.

Veliko bolje nego pri prevažanju oseb je pri blagovnem prometu, ker imamo v tem oziru marsikatero gotovo predpise. Po avstro-ogrski in bos-hercegovski blagovni

tarifi, del I, oddelek A, se sme razun v nemščini v onih deželah, kjer so običajni drugi jeziki, izpolniti vozni list tudi v enem teh jezikov in sicer, ako je blago namenjeno v deželo, kjer je istotako običajen dotični jezik, samo v tem jeziku, v dežele pa, kjer ta jezik ni običajen, mora biti poleg tudi nemški prevod.

Dobesedno bi se torej smela rabiti slovenščina pri vseh pošiljavah po Kranjskem, Koroškem, Primorskem in Štajerskem, ne glede na to, je li postaja, kjer se blago odda ali kamor je naslovljeno, v slovenskem kraju ali ne, ker je slovenščina v teh deželah običajna.

V resnici pa ni tako, ampak pisati se smejo vozni listi v slovenščini le na takih postajah in za take postaje, v katerih je slovenski jezik običajen. V katerih postajah pa je slovenščina običajna? To ni določeno; gotovo pa tam, kjer govori v okraju postaje precej ljudstva slovenski jezik. Pri mnogih postajah ni nobenega dvoma, ker je obče znano, da bivajo tam sami ali vsaj v pretežni večini Slovenci; a imamo še mnogo postaj po Koroškem in Štajerskem, o katerih marsikdo ne ve, kako je v tem oziru pravzaprav z njimi.

Železniška uprava tolmači omenjene določbe navadno tako, da se more govoriti o običajnosti drugega jezika le pri takih postajah, katere nosijo tudi napis v tem jeziku. Po tem takem velja slovenščina kot običajna pri železnici samo na takih postajah, na katerih stoji postajno ime tudi v slovenskem jeziku; kjer pa tega ni, ne velja slovenščina kot običajen jezik, dasi-ravno je v istini slovenščina v tistem kraju deželnoobičajna in so to tudi razsodile najvišje oblasti.

Slučaji, da železnica pripozna slovenskemu pravico na postajah, katere nimajo slovenskega napisa, so zelo redki in morajo stanovati v dotičnem okraju že skoraj sami Slovenci. Da vedo železniški uslužbenci, na katerih postajah je napis še v drugem kakor samo v nemškem jeziku, v to služi posebna službena knjižica, v kateri so navedene postaje z imeni v drugih jezikih, kakor se pa glasijo napisi. Dandanes ni najti kmalu postaje, ki bi imela tako knjižico, akoravno je za večjezične postaje zelo potrebna. Svoječas bi se bile morale te knjižice po tozadevnem odloku razdeliti med postaje, katere pridejo v poštev, kakor tudi med vse novootvorne postaje. Ali to se, kakor znano, dosedaj še ni zgodilo. Postaje se vobče niso niso brigale za to knjižico; pripetilo se je pa tudi, da se ta knjižica celo na večkratno naročbo ni dobila.

Stvar se je takorekoč vsestransko pozabila.

Knjižica je ostala do danes v enem natisu, ne da bi se bili izdajali dodatki, kateri bi bili osobito tukaj potrebni, ker se vendar odpravljajo vedno nove postaje, katerih imena bi imela priti v to knjižico. Šele v zadnjih letih je cela zadeva zopet oživila in sedaj delajo železnice na novem natisu te knjižice, katera bo — upajmo — kmalu izšla. Označena knjižica je namenjena le za urad; morala bi pa biti tudi naprodaj kakor tarife.

Za ekonomsko zblizanje Srbije in Bolgarske.

Baligradska „Štampa“ javlja: V nedeljo predpoludne se je vršil v Belemgradu v dvorani razredne loterije kongres za ekonomsko zblizanje Srbije in Bolgarske. Kongresu je predsedoval Mika Popović, načelnik železniškega ravnanstva. Navzoči so bili vsi člani srbske in bolgarske sekcije. Tu je bilo profesorjev, ekonomistov, trgovcev, višjih uradnikov, srbskih in bolgarskih. Minister prosil je Lj. Jovanović je poslal iz Niša brzoglasen pozdrav. Prečitani so bili referati členov sekcije, a potem je bila prečitana in sprejeta resolucija, zahtevajoča, da vladi obeh dežel, Srbije in Bolgarske, storita korake, da čimprej pride do ekonomskega zblizanja.

Posebno referati profesorja Bojeva, Popiljeva, Kirjova, B. Markovića, L. Markovića in člana uprave mesta Beligrada, Vase Lazarevića, so posebno naglašali potrebo gospodarskega zblizanja, potem konvencije med Srbijo in Bolgarsko o izvrševanju sodnijskih razsodb, izročanju zločincev, odpravi potnih listov itd. Sprejeta je bila resolucija Mike Popovića, ki zahteva od vlad obeh dežel, da se v načelu uzakoni obvezno zblizanje in carinska unija med Srbijo in Bolgarsko, ki jo naj ugotovi mešana komisija. Na večernem banketu se je M. Popović zahvalil žurnalistom, ki so bili navzoči na kongresu, ker vidi v tem posebne simpatije novinstva do ideje gospodarskega zblizanja med Srbijo in Bolgarsko.

SOKOLsko
blago, sukna

za gospode in dame, lodno in modno blago priporoča
KAREL KOČIAN,
: : tovarna sukna : :
: : v Humpolcu (češko). : :
: : Uzorci franko. : :

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Pravzročna volje do jedi, utrjuje žolodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovedih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi spričevall.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

TOVARNA GLASOVIRJEV

Pečar & Saksida

v Trstu, ulica della Fornace št. 8.

Prodaja, popravlja in menjuje glasovirje, pianine, harmonije, orkestrijone itd. ~ Uglaševanje izvrstno in točno po nizkih cenah.

Volneno

blago za ženske in suknjo za moške obleke, zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 302

Vzori na zahtevo poštno prost.

Dr. Hinko Dolenc

ordinira

ulica S. Lazzaro št. 23.

Sprejema od 9—1, 3—6.

Pekarna in slaščičarna

Josipa Zavadlal

Trst, Vlna Madonnina št. 12.

Kruh svež trikrat na dan. Vino in likerji v steklenicah. Sprejema se kruh in drugo v pecivo. Postrežba na dom.

Pekarna, slaščičarna
s tovarno biskotov

in zalogo vin v buteljkah. — Skladišče moke iz prvih mlinov.

Prevzemajo se pečenje in naročila za ženitve in krste. — Kruh svež trikrat na dan pri —

FRANCESCO BLAZINA

Trst, via Giulia št. 25.

,VEDA'

2-mesečnik za znanost in kulturo. Cena letno 8 K.

Naročnine sprejema tudi za II. letnik Slovanska knjigarna Jos. Gorenjec, Trst, ul. Caserma 16

Novo skladišče

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robcev, moških nogovic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. 2066 Narodna trgovina.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-13

Via S. Lucia 5-13

BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ

DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolice. CENE ZMERNE.

V veliki trgovini izgotovljenih oblek z blagom za moške tvrdke

Giovanni Beltrame

„All' operaio“

Trst, Corso šte. 35

se dobi velik izbor moških, deških in otroških oblek iz najboljših tovarov po absolutno konkurenčnih cenah.

Priklopljena je tudi **krojačnica.**

Živnostenska banka. Podružnica v Trstu. -- Ekspozitura v Gradežu.**Otvorjena 1. maja 1912.**

Izplačuje in izdaja akreditive.
Sprejema vloge v tekočem in žiro računu ter na knjižice.
Prodaja in kupuje valute, čeke, vrednostne papirje.
Sprejema borzna naročila.
Hrani in upravlja efekte in vrednostne predmete.
Daje rade volje raznovrstne informacije.

Telefon šte. 40. Brzjavke: Živnostenska Gradež.

Zastopstvo in zaloga glasovitih

PIANINOV
GUSTAVA HOFBAUER, DUNAJ
c. k. dvorni založnik in drugih svetovnih trdk
v novi zalogi glasovirjev
JOS. MINARIK - TRST
Piazza Goldoni št. 12, 1. nad.
Pianini od 500 kron dalje. Eleganca — solidarnost — jamstvo. Poprave — zmerne cene obroke — na posodo — nglasjenja.

Najnovejši dohodi

najsjajnejših in najbolj praktičnih novosti na polju igrač. — Potovanjski predmeti. Vozički in sportni vozički za otroke. Usnjati predmeti. Umetni ognji. Football in razni sportni predmeti. Opanke. Posebno trpežne kuhinjske potrebščine iz aluminija, in iz železa **Spinx** neodlušljive samo v trgovini
CANDOTTI, PRATOLONGO & Comp.
Nova zaloga kuhinjskih predmetov in igrač.
Trst — Via Gioachino Rossini št. 24 ogel ul. Caserma.
Velikanska izbora! Cene da se ni bati konkurence!

Mihael Lampe Trst, ul. Solitario št. 25
žarna. — Večkrat na dan svež kruh. — Posebno vino in liker v steklenicah. — Postrežba tudi na dom. 599

Anton Breclj-Baje Priporoča cenjenemu občinstvu svojo žganjarno in sladlčarno, nahajajočo se v ulici Petronio št. 1 ogel ul. Sette fontane. Vsakovrstni liker in vino v steklenicah. Cene zmerne.

Anton Krušič krojaški mojster v Gorici, tekalniče Frana Josipa št. 36. Izdeluje obleke po meri v vsakem kroju. Sprejema tudi naročila izven Gorice. Pri naročilu zadostuje prva mera. V zalogi ima raznovrstno blago ter razpošilja uzorce na ogled. Cene zmerne

Stara grška žganjarna v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogata izbira likorjev; specialitete: grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kralji alivovec in brski tropinovec in rum. Cene nizke. Izbira grončic. Sladlčice in zapečenci. Grška maslci iz Šija. — Se priporoča Andrej Antonopula.

Robert Gian, urar Trst, ulica Carlo žepne in stenske ure ter sprejema vsako popraviljanje po niski ceni z dvoletnim jamstvom. 1292

Carniel Umberto trgovina s tu- in inozemskimi izdelki. Via Conti 18 (voga ulice Ferrari). Skladlšče testosin. Italijanskega rita, najfinjših olj, masline in sira. Naravno maslo, Fina vina. Fivo v buteljkah. Postrežba na dom. Poštne pošiljke po 5 kg. Nizke cene

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso 5. Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo, kranjske klobase in liške testenine. — Za obilna iposk se priporoča udani Ivan Bidovec, vodja. 508

Marino Mattulich TRST, ulica Pontetorosso šte. 9. — Tovarna pečatov, tablic, pečatov za župnije, glavarstva, urade itd. Pisalni in korinski stroji. 2052

Fotograf Ivan Ljubič Trst — ulica Coroneo št. 19, priporoča se slavnemu občinstvu. Izdeluje vsakovrstne slike, navadne in na dopisnicah. Hitra izvršitev in cene zmerne. 962

Hans Schmidt
zobotehnik

TELEFON TRST
št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I.
1978

Pomladno zdravljenje!

Čaj iz sasaperilje in drugih kri čistih korenin. Skatlja s 6 zabojčki za šest dni zdravljenja po kron 120.

Lekarna „AL GALENO“
Trst, ulica S. Cilino.

Aless. Giordani
Specialist za zdravljenje kurjih oces, dipl. miran ranocelalk

Ambulat. Corso 23, I.

Odravi takoj navadna in zastarana kurja očesa ter jih izdere na najnovejši način — brez vsake bolečine. Garantira ozdravljenje — brez restičnih novov. Ref. meo restičnih novov. Ref. meo restičnih novov. Ref. meo restičnih novov.

RESTAVRACIJA „ALLA STAZIONE“
Trst, trg pred juž. kolodvorom 3 (Nasproti južnega kolodvora).

Priporoča se slavnemu občinstvu in potnikom, ki potujejo skozi Trst za obilen obisk. Točl se izvrstno pivo in vino prve vrste. — DOBRA KUHINJA. CENE ZMERNE.

Lastnik Anton Andrijančič, bivši vratar hotela „Balkan“.

Skladišče oglja in drv
za gorivo, petrolja in stavb. materijala
Josip Miceu
Trst, via San Cillino št. 2 (Sv. Ivan)

EMILIA CEREGATO

TRST
Campo San Giacomo šte. 2.
Priporoča cenj. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin.
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.

Mirodilnica Luigi Skull

Trg Scorcola šte. 6 (ogel ul. Cecilia)
Podpisani naznanja slav. občinstvu, da je odprl mirodilnico na trgu Scorcola šte. 6 (ogel ulice Cecilia de Rittmeyer). Opremljena je z vsem v to stroko spadajočim blagom. Velik izbor mineralnih vod na novo došlih, dišav, mila iz tu in inozemskih trdk, gob, gumijevih predmetov, toaletnih predmetov, krtač, zrcal, glavnikov, mrežic, cevi in sličnih predmetov za razsvetljavo, barv, firnežev, čopičev, voska za pod itd. Pričakuje obilnih naročil od sl. občinstva se beleži udani Luigi Skull.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

!!! 500 kron !!!

Vam plačam, ako Vam moje mazilo „Riasalbe“ v treh dneh ne odpravi kurjih oces, izrastkov, trde kože in sicer brez vsake bolečine. — Cena lončku s pismenim jamstvom 1 krono.

Kemery, Košice (Kaschau) I. poš. pr. 12/157, Ogrsko

Kocke

za

juho „GRAF“

prekašajo vse, kar se je doslej pojavilo na tem polju.

Je kocke so izdelek prve vrste.

Pri nakupu pozor na ime

„GRAF“!

JOSIP STANTIČ, Trst, Piazza Rosario

odlikovan z zlato kolajno in križem na svetovni razstavi v Rimu
ZALAGATELJ ČEVLEJEV c. kr. finančne straže za Trst, Koper in Pulo, c. kr. varnostne straže za Trst, okolico, Pulo in Gorico, skladišča c. kr. glavnega carinskega urad. in drugih skladišč.
Priporoča cenjenemu občinstvu
svojo veliko in dobro poznano tovarno in trgovino čevljev za moške, ženske in otroke.

IZREDNA PRILIKA!

Vsled predstoječe selitve se razprodajajo po cenah znižanih za

30%, 50% in 70%

vse tkanine bele in pisane vsake vrste v manufakturi trgovini

G. PEKIĆ, TRST, VIA SETTE, FONTANE ŠT. 15.

Najboljši in najpopolnejši**glasovirji in pianini**

se vkupijo najceneje proti takojšnjem uplačilu ali na najmanjše mesečne obroke (tudi za provincije) samo naravnost od tvorničarja

„HENRIKA BREMITZ“

c. kr. dvornem založniku

v Trstu, ulica Tor S. Pietro 2 (Belvedere)

Svetovna razstava v Parizu 1900 najvišje odlikovanje Avstro-Ogrske za glasovirje.

—: Katalogi in kondie. gratis in franko. —

URAR

ALESSANDRO - CELLA

(bivši sodrug gosp. Pagnacco)

Trst, ulica Barriera vecchia 23.

O priliki birne priporoča vsakovrstne ure in zlatanine.

Na novo otvorjen!
HOTEL IMPERIAL
REKA.

Čevlji za birmance in botre

barvani in črni najraznovrstnejših krojev in kož, ličnega dela, iz najboljšega blaga, ter trpežni čevlji za delo se dobe v prodajalnah

Čevljarske zadruge v Mirnu pri Gorici

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via dei Rettori 1,
v GORICI, na Starem trgu 1. — V SPLITU, ul. Star. suda 314.
V zalogah vedno sveže blago.

V manufakturi trgovini**CARLO ANDREJCIC**

ulica Malcanton št. 10-12

se prodaja radi požarja vse blago po najnižjih cenah.

Krasen perkal v najnovejših barvah	od vin. 34 dalje.
Zefir za srajce	56 "
Ponarejena svila s črtami	76 "
Narejene rjuhe za eno osebo 150/259	od K 2— "
Narejene rjuhe iz samega platna 160/250	420 "
Obrisalke	od vin. 38 "
Chiffon prve vrste	45 "
Kosi madapolana 10 metrov 1. vrste	po K 420 "
Ženske srajce s finimi vezeninami	2— "
Spodnja krila črna 1. vrste	3— "

Vsakovrstni predpasniki iz črnega satina, moške nogovice po 32 vin., ženske po 20 vin.

Vse drobnarije se prodaja za 20 pesto pod tov. ceno. Poslužite se prilike!

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjevniško pivo (nič g'avobala). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (Piazza Caserma)

Hermangildi Trecca

Barriera vecchia št. 9

ima velike zalogo

mrtvaških predmetov**VENCI**

od porcelana in biserov vezanih z medeno nitjo, od umetnih cvetov s travi kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike. Najnižje konkurenčne cene.

Znana mirodilnica

MILANA ZENTRICH

ulica S. Michele št. 26.

Velik izbor parfumov, mineralne vode in barv. Glavni zastopnik čistilne vode „Sternov“.

Nova prodajalna zlatarja-urarja

Alessandro Zamaro, Trst
CORSO št. 23

Podružnica: ulica Barriera vecchia 20.

BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z diamanti ali brilanti in brez istih. Veržice, priveski, zapetnice, zlato in srebrno oro, stenske ure itd. itd.

Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje tudi vsakovrstne rezbarije. Cene zmerne.

Izšel je nov, ilustriran in v treh jezikih tiskan katalog za seme in cvetlice. Dobi se ga, ako se naroči za eno krono in več semen v

Odlikovanem cvetličnem podjetju

M. GermanVia Michelangelo Buonarroti
trgovina Via Penterosso št. 5.**Skladišče šivalnih strojev**
Luigi Gramaccini

TRST, ulica Barriera vecchia št. 25

Cene dogovorjene. Plačilo na obroke.

Sprejme se popravljanje šivalnih strojev vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatov. Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje. 601

Odprla se je

nova pekarna

s prodajo sladice, raznih vin in likerjev v buteljkah

v Trstu, ulica Raffineria 9.

Priporoča se udani voditelj

Serafin Siega.**Bogomil Pino**

= urar in zlatar =

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkvi sv. Antona novega

Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhanov, prstanov s diamanti in brez diamantov, ženske veržice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov**Izdiranje zobov brez****= vsake bolečine =****Dr. J. Čermák V. Tuscher**

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Moderne železne ograje

za vile (dvorce), vrte, tovarne, dvorišča, prestore za tove itd.

Ilustrovan katalog šte. 104 brezplačno.

Žična Industrija alpskih
dežel Ferd. Jerglitsch's
Söhne - Klagenfurt.Stalni zastopnik v Trstu.
Podružnica tovarne v Gradcu,
Göstingen Maut; podružnica tovarne na Dunaju V/I. Wienerstrasse 45.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

:: V dobropoznani manifakturni trgovini ::

A. Zafred

ulica Nuova št. 36 (nasproti lekarni Zanetti)

se vdobiva vsake vrste blaga, posebno

volnenega blaga za ženske obleke

in tudi cvetlice ter peresa za klobuke

vse po nizki ceni brez konkurence.

Priporočujoč se z odličnim spoštovanjem

:: Točna postrežba :: **A. ZAFRED.****Svoji k svojim!**

Prva slov. manufakturna trgovina: Trst, ul. Barriera vecchia 37.

IVAN OKLOBŽIJA

(prej PEKIČ)

Bogat izbor ženskega blaga, blaga za birmo, rokavic, pajčolanov, nogavic, trakov, spodnjih srajc. — Ugodne cene, da se ni bati nikake konkurence.

Elizabetina družba za parne mline

(Elisabeth Dampfmühle - Gesellschaft)

Največje mlinsko podjetje v avstro-ogrski monarhiji. Produkcijška zmoglost: 220.000.000 kg na leto, 55 vag. na dan.

Glavno zastopstvo: Ferd. Fürst, TRST**Žito in otrobi na debelo.****TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA** registrirana zadruga s posebnim jamstvom.
ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadstr.

Poštno branilnični račun 74.679 Telefon 16-04.

Podpisana si svoja naznaniti slavnemu občinstvu, da oddaja strankam v brezplačni najem

male hranilne skrinjice

Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take skrinjice, ki so primerne za prihranjevanje malih in večjih svet.

Skrinjice se daje pri podpisani zadrugi.

Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rentni davek od hranil. vlog plačuje zadruga sama. Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom. Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne in od 3 do 5 ure popoldne.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.

ul. S. Francesco št. 2. I. nadstr.

Zaloga moke prve vrste**Aleks. Rupnick & Co - Trst**

ulica Squero Nuovo št. 11.

Zastopstva in glavna zaloganajfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov
poznanega valičnega mlina**VINKO MAJDIČ-a v Kranju**

= Brzojavi: Aleksrupnick - Trst =

Dr. Fran KorsanoSpecijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj**AMBULATORIJ**v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad
Jadransko banke).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Mehanična delavnica

Alarik Lantschner

zapr. cenilec Trst, Via Geppa št. 12

Podružnica: Ulica Felice Venezian 14, vogal
ulica Cavana. — Telefon 138.Ekskluzivno zastopništvo
in zaloga svetovnoznane
tovarne koles (biciklov) in
motosikletov STIRIA
trdke Joeh Puch & Co. v Gradcu Hllrkopp &
Neumann kakor tudi tu- in inozemskih trdke
veliko zalogo pritlikin. Zaloga in upeljava
elektr. zvezav. — Sprejme kakoršnihodi
popravo v svoji stroki. (780)

Mizarska delavnica

Francesco Kramer

Trst, via Miramar št. 21.

Izvršujejo se vsakovrstna mizarska dela
in se jamči za točno izgotovitev po
umetniških pravilih. Najzmernejše cene.**Giulio Reddersen**TRST, ulica Giuseppe Carducci št. 23
TELEFON št. 213Kirurške orodje, ortopedični aparati,
Modorol, umetne roke in noge, bergije,
kitali pasi, elastični pasi in nogovico,
elektroterapijske priprave, aparati za
inhalacije.
Skladišče potrebščin za kirurška zdrav-
ljenja. Potrebščine in gumije in nepotrebne
blaga.**Aparati Jacobus**50% prihranka na plinu,
kompletni 8 K.**Ferruccio Wisnowsky**

Trst, ul. Guardia 20. Telefon 329 rim. IV.

Velik izbor steklenega blaga in
porcelana po zmeranih cenah.

Na zahtevo postrežba na stanovanju zastoj

Najboljšega češkega izvoraCene gosjega peresa
za postelje.

Izgotovljene postelje

rmenega gostanitega Nankinga, 1 oleda 180 cm dolga in
120 cm široka z 2 podglavljen po 80 cm dolga in 60 šir-
kima, napolnjena s novim, sivim, zelo trpežnim, mehkim
posteljnim perjem K 16. Polpernice 20 K; perlice 24 K;
posamezne race 10 K, 12, 14 K in 16 K; blazine 3 K, 3 K 20
in 4 K; perlice 200 cm dolga, 140 cm široke 13 K, 14 K 20,
17 K 80 in 21 K; blazine 90 cm dolga, 70 cm široke 4 K 50,
5 K 10, 5 K 20; spodnje perlice s trdnega, črtnega gradla
180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Postlja se
po povzetju od 12 kron dalje franco. — Premena dovoljena,
za nepravilno denar nazaj. Natančni ceniki gratis in franco.
S. Benisch, Dešenice št. 265, Češka.**Otvorjena je**

oblastveno koncesijonirana

posredovalnica**= za službe =****Johanna Ebner**

Trst, ulica Molin piccolo št. 11.

Varstvena znamka: „SIDRO“.

Liniment Capsici Co.

nadmestek za

SIDRO-PAIN-EXPELLERje kot najboljša, bolečine lajšajoča in
odvajajoča sredstvo za drgnjenje pri oze-
bljenju splošno priznana; dobiva se za
80 vin, 140 K in 2 K v večini lekarn.
Pri nakupu tega povsod priljubljenega
domačega zdravila naj se vzame le ori-
ginalne steklenice v škatljicah z našo
varstveno znamko „Sidro“, potem se je
gotov, da se je dobilo pristi izdelek.

PRI ZLATEM

Dr. Richterja lekar. LEVU, Praga

Elizabetna ulica št. 5, novo.

Ljudski glas — božji glas!

Prodajalka sem zelenjave in pridelkov na „Rdečem trgu“ v Trstu. V svojem in v imenu svojih tovarišic Vas prosim nekoliko prostora da opišem nekoliko razmere, pod katerimi trpimo.

Pred par dnevi sem čitala v „Edinosti“, kako goriški tržni komisariji provzročajo ženskam in kmetom razne neprijetnosti in sitnosti, pa tudi materialno škodo. Kako kar slepo plenijo po cele jrbase raznega sadja radi vsake malenkosti.

Mislite-li, da se prodajalkam v Trstu bolje godi? Me smo celo veliko na slabšem nego okolice v Gorici ali Pulji! Naši tržni komisariji v svojih uniformah nas zasledujejo na vse možne načine. Hodijo okoli oglov razoglav, samo da jih ne moremo opaziti. Če jim prihaja pod roko kaka okoličanka, ki je kje prodala rdeče pese, karfiola, zelja, artičokov, sadja — jo že imajo. V svoji mrznosti (ker je reva Slovenka) jo zgrabi, ošteva in tira pred „višega“ komisarija, ki posluje v tržni pisarni.

Zdaj se šele začne križev pot za ubogo žensko. — Ako ima n. pr. za krono vrednega še neprodanega blaga, nalagajo jej po več kron globe. Vsa preplašena raje plača, nego da bi storila kake korake. Teh glob pa ne sprejemajo v rečni pisarni, ampak mora v ulico del Rettori št. 2 (šolsko poslopje) in tistega dne ne sme ostati na trgu, ampak mora domov. Če bi si pa dovolila besedico prigovora, jej magistratovi mogotci zabranjajo prihod na trg tudi za 8 dni.

Dogodilo se je že, da je prišel tak slučaj celo pred deželno sodišče. Seveda je vse to v prilog tistim štirim, šestim stalnim prodajalkam, ki se nahajajo v sprednjih vrstah na trgu in ki so strašno „dobro zapisane“ na magistratu, ker ob vsaki priliki razobešajo tržaško zastavo. Saj bi tudi italijansko, ko bi si — upale. Te so seveda v veliki milosti pri „komisarjih“. Ali menijo pa ti gospodje, da tista šestorica prodajalk zadošča za ves „Rdeči trg“, ki ga dnevno obiskuje najmanj 1000 oseb?! Od teh so seveda tri četrt ženskega spola, a med temi zopet nad polovico Slovenk. In vse te — naravno — raje kupujejo pri svojih ljudeh, s katerimi se lahko sporazumijo, nego pri onih protežirankah, ki vrhu vsega še rade zmerjajo naše ženske s ščavami.

To vam je mala slička z „Rdečega trga“. Približno tako je tudi na drugih tržiških trgih.

Ali bi se ne dalo odpomoči temu zlu. Mi, ki trpimo tu poleti pod žgočim solncem, po zimi v hudem mrazu in viharju burje, neprestano zaničevane od naših nasprotnikov, ki nas ob vsaki priliki žalijo in psujejo na vse možne načine — me menimo, da bi se morda dalo odpomoči. Me, ki prihajamo iz okolice in bližnje Istre, da ne bi smele prodajati v tržaškem mestu, in služiti košček kruha sebi in svojim otrocičem. Mari nismo ob enem tudi v neizmerno korist za vse prebivalstvo, ki bi krvavo občutilo, ako bi imelo le nekoliko privilegirani monopol za prodajanje! Nam, ki moramo dati državi svoje sinove, plačevati davke, nam naj bi bilo zabranjeno, kar je dovoljeno pritepencem iz tujih držav, ki se tu le maste, a ne vršijo nobenih dolžnosti?! Ali naj nam bo to zabranjeno zato, ker smo Slovenke, ki tudi na trgu govorimo svoj materni jezik in ki stojimo ob strani svojim možem in sinovom v borbi za pravice našega naroda pod vodstvom izkušenih voditeljev. Do teh se obračamo in jih prosimo, naj razmišljajo, kaj bi se moglo ukreniti v našo obrambo, da se enkrat neha to nečloveško zlostavljanje.

Do naših ljudskih zastopnikov se obračamo z vsem zaupanjem. To je glas ljudstva, ki zahteva pravice in spoštovanja. *Aljudski glas — božji glas!*

DAROVI

za srečkanje na Ciril-Methodovi veselici dne 5. maja.

Nabiralna pola g. ce Amalije Piščanc:

Marica Cijak	K	—50
N. N.	—	—50
Gostilna pri Francu	—	—60
Marija Sciuka	—	—40
Josip Piščanc	—	—60
Evgen Piščanc	—	—40
Augustin Andlovič	—	—1
Marica Delak	—	—1
Josipina Piščanc	—	—60
Dragotin Černe	—	—60
Amalija Piščanc	—	—20
Križmančič & Breščak	—	—1
Pepca Piščanc	—	—60
Marija Piščanc	—	—40
Francka Piščanc	—	—1
Katarina Piščanc	—	—20
Antonija Piščanc	—	—40
Ivan Ferluga	—	—40
Gregor Ferluga	—	—30
Simončič	—	—40
Angela Majcen	—	—80
Taučer Jožefa	—	—20
Ivan Ferluga	—	—40
Nina Piščanc	—	—60
Amalija Piščanc	—	—30
Ana Keršovan	—	—30
Uršula Ferluga	—	—60

Ferdo Ferluga	K	—1
Antonija Turk	—	—1
Ana Sosič	—	—60
Amalija Turk	—	—1
Pepina Turk	—	—60
Justina Piščanc	—	—60
Ana Piščanc	—	—60
Rafael Piščanc	—	—40

Amalija in Josipina sta darovali steklen košek za sadje, kupo za pivo, 3 vaze za cvetlice; skledico s krožnikom za kavo.

Nabiralna pola g. ce Viktorije Bait:

Umek	K	—1
Gerželj	—	—1
Požar Anton	—	—1
N. N.	—	—50
Poderžaj	—	—40
N. N.	—	—1
P. Madon	—	—60
Klavora	—	—2
Rak	—	—50
Benko Fr.	—	—1
Braničar	—	—1
Perozi R.	—	—1
Ferluga	—	—2
Hreščak	—	—2
Sučka	—	—1
Madon M.	—	—1
N. N.	—	—40
Zerjav	—	—2

Gasperčič Josip 1 kg biškotov.

Nabiralna pola Matije Lavrenčiča:

Dr. Rybař	K	3—
Dr. Brnčič	—	2—
Dr. Ciković	—	2—
Geometer Pertot	—	1—
Klinar	—	50—
Stepančič Gr.	—	2—
Dr. Kolar	—	1—
N. N.	—	1—
B.	—	50—
N. N.	—	50—
Negovetič	—	50—
Muha	—	50—
Goriup Ivan	—	1—
Trije zdravniki	—	3—
Klemenc	—	1—
Kostopararia	—	2—
Žagar Fran	—	2—
Mihelič	—	2—
Dr. Gregorin	—	2—
Knafelc Lojze	—	1—
Hočevan	—	1—
Kissel	—	1—
Vukovič	—	1—
Popeljar	—	2—
Löffler	—	1—
de Maio	—	1—
Betini	—	2—
Herzog	—	50—
Bevsan	—	1—
Ulrich	—	1—
Golob	—	2—
Martelanc Anton	—	5—
Prof. Matko Mandič	—	1—
Matejčič	—	2—
N. N.	—	1—
Par	—	1—
Pretnar	—	1—

Vstopnino so preplačali:

Lovrenčič Matija	K	18—
Neimenovani	—	4—
Neimenovani	—	1—
Sivka	—	1—
Mikelič	—	1—
Smuc	—	1—
Venuti	—	50—
Pertot Jos.	—	1—
Andrejček	—	1—
Turk	—	10—
Stolfa	—	2—
Lisec	—	10—
Bole Iv. M.	—	1—
Turk Josip	—	50—
Mislej	—	3—
Bole Jakob	—	1—
Dular Joško	—	1—
Bole Viktor	—	1—
Simič Pavel	—	1—
Neimenovani	—	50—
Neimenovani	—	1—
Červar	—	50—
Dr. Vagaja	—	50—
Simon	—	2—
Germek	—	50—
Pertot	—	50—
Grbec	—	50—
Vodopivec	—	50—
Modrijan	—	1—
Vandot	—	70—
Gržina	—	50—
Pertot Frid.	—	50—
Rebuda	—	2—
Požar	—	1—
Neimenovan	—	1—
Lok	—	50—
Drufovka Amalija	—	1—
Gulič	—	1—
Renčel	—	50—
Neimenovani	—	20—

Skupaj . . K 5710

J. GALPERTI - TRST

ulica Barriera vecchia 13.

Zaloga domačega in inozemskega sukna za moške obleke.

Popolna izbira perila, volnenega blaga, malij, srajce, ovratnikov, zapestnic, kravat, perkala, batista, zefirja, bombaža ter vsakovrstnih nogavic in žepnih rut.

Posebnosti za krojače.

Sprejemajo se naročila po meri.

V MANIFAKTURNI TRGOVINI

Brosch & Laurenčič - v Trstu

ulica Nuova šte. 40 - (vogal ulice S. Giovanni)

dobro znana za svoje nizke cene, se nahaja za novo pomladno in poletno sezono velik izbor volnenega blaga, „perkal“, panama, „voule“, satin, zephir itd.

Dobro preskrbljena zaloga perila, trliža, preprog itd.

Velik izbor platna za moške obleke, obleke za delavce, zephir za srajce **non plus ultra**.

Vse blago iz prvih tovarn.

Moja žena

in vsaka pametna, štedljiva gospodinja uporablja mesto dragega kravjega, kuhinjskega ali namiznega masla boljše, zdravejšo, redilno izdelano in skoraj za polovico cenejšo **margarino**

„UNICUM“

Dobiva se povsod, ali pa se naroči naravnost. Združeno tovarno masla in margarine, (Vereinigte Margarine- u. Butterfabriken) Dunaj, XV. Diefenbachgasse 59.

Po najvišjem pooblaščenju ces. in kr. apostolskega Veličanstva

Izredna c. kr. državna loterija

v dobrotelne namene c. kr. domobranstva in orožništva.

TA DENARNA LOTERIJA, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupni svoti 625.000 kron.

Glavni dobitok: 200.000 K.

Žrebanje se bo vršilo javno 4. julija 1912.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijske direktije (Oddelek za drž. loterije)

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

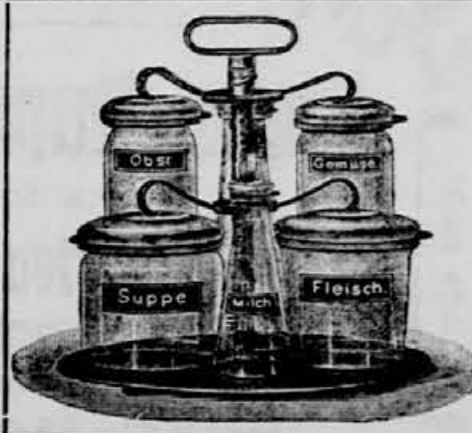
Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljše vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

Kuham spravljene jedi z originalno pripravo

„WECK“

Priprave, s katerimi se ohranijo sveža vsa hranila.

100.000 kraten uspeh v družinah, hotelih, bolnišnicah, zavodih itd. itd.

Trgovina in industrija železa deln. društvo Greinitz, Trst.

Odhajanje in prihajanje vlakov od 1. maja naprej.

Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr. državna železnica. Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, (Rovinj), Pula.
5.22 M do Poreča in medpostaje.
5.55 O do Gorice (in Ajdovščine).
7.30 B Gorica, (Ajdovščina), Jesenice, Beljak, Celovec, Linac, Praga, Draždana, Berlin.
7.37 O Herpelje, Divača, Ljubljana, Dunaj.
8.30 B Gorica, Jesenice, Trbiž, Ljubljana, Beljak, Dunaj.
9.05 O Opčina, Jesenice, Celovec, Dunaj, Prag.
9.10 O Herpelje, Rovinj, Pula.
9.15 M Koper le do Buj.
11.00 B Gorica, Jesenice, Celovec, Monakovo.
12.45 O Gorica, (Ajdovščina), Jesenice, Ljubljana, Celovec.
2.40 M Koper, Buje, Poreč.
4.15 O Gorica, Trbiž, Beljak, Celovec.
4.42 O Herpelje, (Divača, Dunaj, Rovinj), Pula.
6.00 E Gorica, Beljak, Monakovo, Pariz.
7.35 M Koper, Buje.
7.40 O Opčina, Gorica, Ajdovščina.
8.22 B Herpelje, Divača, Dunaj, Pula.
8.40 B Gorica, Jesenice, Beljak, Celovec, Linac, Praga, Dunaj, Monakovo.
10.30 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
2.14 O Herpelje-Divača.
2.20 O v Gorico.
5.00 O v Koper-Izolo-Portorose.

Prihod v Trst.

5.47 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.04 O Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelj).
7.25 B Iz Gorice (Ajdovščine).
8.25 M Iz Buj (in medpostaj).
9.00 B Iz Berlin, Draždan, Praga, Linac, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (in Ajdovščine).
9.35 B Iz Pula (iz Rovinja).
10.17 O Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
11.29 E Iz Pariz, Monakova, Beljaka, Gorice.
12.48 M Iz Poreča in medpostaj.
2.00 B Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice (Ajdovščine) Berlin, Draždan Praga, Dunaja.
3.07 B Iz Pule, Herpelj in medpostaj.
4.32 M Iz Buj in medpostaj.
4.36 B Iz Dunaja, Celovca, Gorice.
7.00 B Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.05 O Iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
7.30 B Iz Berlin, Draždan, Praga, Linac, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
8.14 B Iz Berlin, Monakova, Dunaja, Jesenic, Gorice.
10.00 M Iz Poreča, Buj, Kopa.
10.23 B Iz Pule (Rovinj) Dunaja (čez Divačo).
11.15 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
9.30 O iz Portorose, Kopa.
9.37 O iz Gorice.
9.41 O iz Divače, Herpelj.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)
5.42 B preko Cervinjana v Benetke, v Rim, Mila Videm, Pontebio, Čedad in B do Kormina (Cormona) preko Nabrežine.
6.20 O do Gorice preko Nabrežine.
8.00 E v Kormin, Videm, Benetke, Milan, Pariz, London.
8.10 B v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešto.
8.20 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Mila, Rim.
9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Trbiža v Cervinjano.
9.55 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
12.10 O v Kormin in Videm.
12.40 O preko Cervinjana v Benetke—Milan.
1.35 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.10 O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.
6.10 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.
8.35 B v Ljubljano, Dunaj, Ostendo, Reko.
8.50 preko Cervinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina v Videm.
8.55 B v Kormin in Italijo.
8.52 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
9.20 O v Kormin (se zvezo v Cervinjano).
11.40 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

Prihod v Trst.

6.10 O z Dunaja, Budimpešto.
6.30 B z Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.
7.40 O iz Kormina in Cervinjana preko Bivia.
8.50 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.15 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto in Reko.
10.25 O z Dunaja, Ljubljane in Reko.
10.50 B iz Kormina preko Bivia in B iz Italije preko Cervinjana.
12.13 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
2.07 O iz Italije preko Cervinjana in Bivia.
2.17 O iz Celja in B iz Ljubljane, Zagreba, Reko.
4.10 O iz Vidma, preko Kormina in Bivia.
5.35 O z Dunaja, Budimpešto, Reko, Zagreba.
6.55 O iz Italije preko Cervinjana in Nabrežine.
7.50 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.30 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.51 B z Dunaja in Budimpešto.
9.00 E iz Londona, Pariza, Hilana, Benetke Vidma in Kormina.
11.02 O iz Vidma preko Kormina in Bivia in iz Italije preko Cervinjana.

OPAZKE: Mastne številke značijo popoldne, O — osebni vlak, B — brzovlak, M — mešanec.

Viljelmína roj. Motka, potrta od neopisne žalosti, naznanja v svojem in v imenu družih sorodnikov prijateljem in znaneem, da je nje oboževani soprog

ALEKSANDER RUPNICK

trgovec

nenadno izdihnil svojo dušo po kratkem trpljenju.

Pogreb zemskih ostankov dragega pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti v ulici Giulia šte. 7, v nedeljo dne 9. t. m. ob 4. uri popoldne naravnost na pokopališče.

TRST, 7. junija 1912.

To velja kakor direktno obvestilo.

Naznanilo.

„Tržaško podp. in bralno društvo“ se radi prezidave hiše, kjer ima sedaj svoj urad,

preseli

z dnem 24. avgusta t. l. v nove prostore v hiši ulica Torre bianca 41. I. nadstr. vogal sv. Lazara.

Krasna ura zastonj!

Da seznanimo svojo tvrdko, pošljamo vsakomur krasno verižico iz zlata double, ki stane sicer 10 kron, za 2 kroni. Razun tega darujemo vsakemu naročniku verižice krasno uro-remontoir na sidro iz srebra „Viktoria“. Strogo realna postrežba, izključen vsak riziko in se vrne za neugajajoče denar. Znesek dveh kron se lahko pošlje po poštni nakaznici ali v znamkah (ker stane poštno povzetje 75 vin. več).

Tvrdka ur HEINRICH WEISZ
Nagysallo, Com. Bars, Ogrsko.

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Podpisani opozarjam spoštovano občinstvo danes in nadalje na dobro poznano, slovito umetniško tamburaško društvo

ZRINSKI

5 GOSPIC 2 GOSPODA
pod hvalevrednim vodstvom

g. F. Kokolića.

Velik, izbran glasbeni program s tamburicami in petjem.

Vstop prost. Vstop prost.

KONCERT

vsak večer od 7. do 12. ponoči.

Ob nedeljah in praznikih

od 10—1 in od 4. do polnoči.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

JOSIP DOMINES.

KAROL KLOSE, klepar, mojster naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril lastno kleparsko in mehanično delavnico za stavbena in industrijska dela blizu kolodvora državne železnice na Opčinah.

Sprejema vsa naročila spadajoča v to stroko, bodisi nova kakor tudi popravila. Točna postrežba po zmernih cenah.

Se priporoča posebno za popravilavo trtnih škropilnic za bakreni vitrijol, kakor tudi sesalk vsakega sistema.

Prodaja kuhinjskih in poljskih priprav lastnega izdelka. Plinove priprave za huanje in plinove peči, ročaji, lire, plinove mrežice in vse druge potrebščine.

Zastopstvo novega aparata za izdelovanje plina z žarečo lučjo, za kurjavo na vse načine z gonilno silo, veliko ceneji nego navaden acetilene, brez duha in nadzorstva in brez vzdrževanja kakih priprav.

Zastopnik glasovitih dvokoles „Styria“, Ivan Puch & drug. Gradec, Dürkoff & Diana in Neumann, „Germania“ iz Draždan. Zaloge vseh potrebščin. — Delavnica za popravila.

V nadeji, da bode počešen s cenjenimi naročili, se tople priporoča in bilježi velespoštovanjem

KAROL KLOSE.

Ces. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà v TRSTU

ustanovljena leta 1838.

Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ogoju, strelu in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih tabel proti razbitju.
Zavarovanja proti tatvini v vliomom.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah.

Dejniška glavnica in rezerve dne 31. decembra 1912.
Dejniška glavnica (pop. vplačana) K 10.000.000—
Statutarni rezervni zakladi 5.000.000—
Posebna rezerva dobička 2.000.000—
Razpoložljiva rezerva 3.000.000—
Izredna rezerva za škodo 1.000.000—
Pomožna premijska rezerva 2.000.000—
Rezerve kurznih izpreminjevanj 1.472.022 66
Premijske rezerve in prenosni življenjskih zavarovanj 128.397.539 05
Premijska rezerva zavarovanj proti elementarnim neizgodam 11.411.560 17
Rezerve za višjo škodo 4.713.482 61

Skupaj . . . K 168.994.604 43
Stanje zavarovalne glavnice na življenje (31. 12. 1911) K 503.251.645 75.

Odkar obstoja družba je bilo v vseh branah izplačano na škodah K 726.197.569 34.

Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa

Vel zdravniki ga priporočajo.

Odlikovano na

: 7 razstavah. :

S. STEFAN

ovano na
: razstavah. :

Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Narodno podjetje!

Primorska tovarna

SODOVICE in POKALIC

d. dr. „ADRIJA“ z o p.

Sv. Ivan - Vrdela - TRST - Sv. Ivan - Vrdela

Ima izdelke najprve vrste v tej stroki.

:: Dne 10. t. m. začne poslovanje. ::

sicer zaslišani po preiskovalnem sodniku, pa so njihove izpovedbe zabeležene zelo sumarično. Stvar Lloydove uprave je, da pridržijo te ljudi v Trstu, da morejo biti zaslišani, ako hoče da se stvar pojasni vsestransko. Zlasti pa naj se zaslišita tudi lad. poročnik Našak in pa penzionirani strojnik Lloydov Natale Morega, ki je informiral »Lavoratore« o stvari.

Tožilec zastopnik ne ugovarja predlogu, da se zasliši predlagana priča Kovačević, če je navzoča, nasprotuje pa zaslišanju mornarjev, češ, da ne morejo potrditi ničesar, kar bi bilo važno za pravdo, in zaslišanju priče Nušaka, ki ne more povedati drugega, kakor neke govorice v Bombayu. Prav tako se protivi zaslišanju predlagane priče Marege, češ da toženca Lanze nikakor ne opravičuje, če je bona fide priobčil članek po informacijah tretje osebe.

Sodni dvor je sprejel predlog, da se zasliši predlagana priča Kovačević, potem cela vrsta mornarjev, ki so bili na krovu »Vorwatsa« in umirovljenega strojnika Marege, zavrnil pa je predlog na zaslihanje priče Nušaka.

Zaslihan je bil nato kot priča umirovljeni Lloydov strojnik Natale Marega, ki izjavi, da ne pove imena one osebe, ki mu je povedala celo stvar, ker bi ga s tem uničil, ima namreč otroke in je v službi pri Lloyd.

Priča je izpovedal, da mu je povedal njegov informator, da je prišlo na »Vorwatsu« do spora med drugim kapitanom Mareglio in prvim poročnikom zaradi neke gospe, ki je bila na ladji, in kapitanu Mareglio bi bil moral biti vsled Cosulicheve ovadbe izkrcan. Mareglio pa je bil prijatelj z drugim ladijskim poročnikom Jurzolo, ki pa je bil zopet sovražnik tožitelju Cosulichu, in Jurzola je začel preiskovati, kako je z izplačevanjem nadur ter je uspeh svojih polzvedovanj naznanil prvemu kapitanu Daneggerju, ki je dal nato izkrcati Cosulich, ne pa Mareglio. Pričin informator je povedal, da se je izplačalo manj za nadure, kakor pa je bilo zabeleženo, in tudi to, da se je mislilo, da je diferenco spravil v žep današnji tožitelj. Priča ni povedal imena informatorja, dasiravno mu je predsednik zagrozil z globo in zaporom. — Informator je resen vsega zaupanja vreden človek.

Sodni dvor je sklenil nato, da ne kaznuje priče niti z globo niti z zaporom, ker izhaja iz njegove izpovedbe, da ga je informiral gotovo kdo od ladijskega moštva na »Vorwatsu«.

Priča je izpovedal še na vprašanje braniteljevo, da je izročil uredniku Lanzi pisano informacijo, na vprašanje nekega porotnika pa, da je bil penzioniran letošnje leto zaradi bolezni.

Nadaljna priča Blaž Kovačević je izpovedal, da se je zgodila enkrat na krovu »Styrie«, da se je predložila moštvo v podpis izplačevalna pola z imeni moštva a z neizpolnjeno rubriko za svoto prejemka. Moštvo je dobilo toliko, kolikor mu je šlo, a kaj se je zgodilo potem z neizpolnjeno polo, priča ne ve. Povedal je nadalje, da se je v nekaterih pristaniščih grško-orijentalne proge izplačal le navadni znesek za nadure, ne pa kar bi šlo ljudem po kontraktu za delo v akordu, kakor se dela v nekaterih pristaniščih pri razkladanju in nakladanju, in da se je zgodilo to v Črnem morju.

Tožitelj je pojasnjeval na to, da imajo razkladanje in nakladanje na celi progi v rokah podjetniki; če pa ti nimajo dovolj ljudi, pomaga ladijsko moštvo, ki pa dobi svojo plačo za to delo od podjetnika, ne pa iz ladijske blagajne. — Kakor je bilo videti po tožiteljevi razburjenosti, s katero je odgovarjal priči, da mu ni posebno naklonjen.

Priče mornarji Sosić, Stampaglia, Svetinić, Milčić so potrdili, da so dobivali vedno pravilno izplačane naure, podpisali pa so sami, ali pa kdo drug zanje.

Ob 2 popoldne je predsednik prekinil razpravo, ki se je zopet nadaljevala ob 5 popoldne.

Večerna razprava.

V popoldanski razpravi je predsednik čital razne sodne spise, med njimi tudi zapiski, ki ga je sestavil Lloydov inspektor kapitan Maier na »Vorwatsu«, ko je ta dospel v Trst.

Izpovedbe zaslišanih ladijskih častnikov odgovarjajo izpovedbi priče kapitana Maierja.

Sodišče je stavilo nato porotnikom sledeča vprašanja:

Glavno vprašanje za obtoženca Ciana: ali je obtoženec kriv, da je priobčil v »Lavoratoru« članek, ki po krivem obdoljuje tožitelja tatvine, in vsebuje žaljenje časti, ne da bi bila ta obdolžitev zavzela znake hudodelstva obrekovanja?

Dodatno vprašanje v slučaju potrditve glavnega vprašanja: ali je obtoženec Ciana doprinesel dokaz resnice?

Eventualno vprašanje za slučaj zanikanja glavnega vprašanja: ali je obtoženec Ciana kriv, da je priobčil omejenji žaljivi članek opustil dolžno pazljivost, ki mu je treba kot odgovornemu uredniku?

Glavno vprašanje za obtoženca Lanza: ali je obtoženec kriv, da je priobčil v »Lavoratoru« članek, ki po krivem obdoljuje tožitelja tatvine, in vsebuje žaljenje časti, ne da bi bila ta obdolžitev zavzela znake hudodelstva obrekovanja?

občil v »Lavoratoru« članek, ki po krivem obdoljuje tožitelja tatvine, in vsebuje žaljenje časti, ne da bi bila ta obdolžitev zavzela znake hudodelstva obrekovanja?

Dodatno vprašanje za slučaj potrditve glavnega vprašanja: ali je obtoženec Lanza doprinesel dokaz resnice?

Govoril je nato tožilec zastopnik, ki je pred vsemi poudarjal, da ne gre tu za kako osveto napram tožencem temveč le za to, da se reši čast tožiteljeva, za njim pa branitelj, ki je lojalno priznal, da se ni posrečil dokaz resnice, da pa je vendar razprava jasno pokazala, da je »Lavoratore« priobčil inkriminirani članek v dobri veri, da odgovarja resnici, zanašajoč se na verodostojne informatorje.

O obtožencu Cianu morejo porotniki potrditi edino le zanemarjanje dolžne pažnje.

Po predsednikovem reasumeju so se porotniki umaknili v posvetovalnico in odgovorili potem na stavljena vprašanja:

glavno vprašanje (Cian): »ne« z 12 »ne«;

dodatno vprašanje: odpade;

eventualno vprašanje: »da« z 12 »da«;

glavno vprašanje (Lanza): »da« z 12 »da«;

dodatno vprašanje (dokaz resnice): »ne« z 12 »ne«.

Sodišče je nato prisodilo obtožencema sledečo

kazen:

Giovani Ciana 100 K globe, v slučaju neizterljivosti pa na 10 dni zavora;

Angelo Lanza: 3 mesece strogega zavora, poostrenega vsak mesec z enim postom.

Oba obtoženca morata poravnati pravne stroške in posebne stroške »tožiteljeve« ter priobčiti razsodbo v »Lavoratoru«.

Razprava se je končala ob 9 uri 25 min. zvečer.

V ponedeljek bi se morala vršiti razprava proti uredniku lista »Coda del diavolo« Viktoriju Cuttinu na tožbo, ki jo je vložila proti njemu »Banca friulana« zaradi žaljenja časti. Ker pa je banka predlagala delegacijo drugega sodišča, izključivši porotno sodišče v Trstu, Rovinju in Gorici, odpade ponedeljkova razprava. Toženec Cuttin je pripravljen stopiti pred katerokoli porotno sodišče.

Tržaška mala kronika.

Trst, 8. junija.

Grozna nesreča. V stari prosti luki je vedno navada, (ker drugače tudi ne more biti), da morajo uslužbenci c. kr. državne železnice, katera ima tam svoj promet, ravno med 12 in 1 popoldne, ko imajo drugi delavci svoj opoldanski počitek, pobrati skupaj dopoldan naloženo blago in ga odpeljati na razdeljevalni kolodvor proti Barkovljam, odkoder se potem blago odpošilja, kamor je namenjeno.

Ravno tako so tudi včeraj popoldne zmeknili in speli vse vozove po tako imenovanem 9. tiru, ki leži pod skladišči 1., 3., 6., 9., 14., 17. in 25. To delo je že samo na sebi zelo težavno in nevarno in to tembolj, ker vozniki, mornarji in drugo privatno delavstvo nikakor neče razumeti nobene nevarnosti, in skuša ob vsaki priliki skakati na vlak in se prepeljati semtertja, bodisi da hoče preko vlaka ali še celo pod vlakom na drugo stran, ali kakorsibodi, samo da otežujejo že tako težki posel železniškim uslužbencem.

Po zgledu odrastlih prihajajo potem tudi otroci, kateri bodisi, da prinašajo hrano, ali pa se prihajajo namesto v šolo, potepat in krast v prosto luko, in ob takih prilikah se, ako le morejo, obesijo kam pri vlakem in zabavo takim ljudem, ki se jim potem smejejo, namesto da bi jih posvarili.

Ravno tako se je pripetilo včeraj. Ko je vlak, obstoječ iz dveh strojev in približno 65 voz peljal od ribjega trga proti Barkovljam, so se neki otroci igrali pri skladiščih na takozvanih »bankinah« pri vlakem, da so se oprilemali voz. Pri tem je nesreča hotela, da je vlak, ne ve se kako, vrgel 12letnega dečka Maulija Aumaitre-Omet med bankino in vlak, kjer mu je strlo obe nogi in odtrgalo desno roko.

Železniški uslužbenci so takoj napeli vse svoje moči, da ustavijo vlak, kar se je tudi z ozirom na veliko težo vlaka zelo hitro zgodilo, ali dečku to ni moglo več pomagati.

Dečka so prenesli v bližnji hangar, potem pa v bolnišnico. Tu se pač ne more reči drugo, kakor da je ljudstvo preveč lahkomišno. Vsaj otrok bi se ne smelo puščati samih v take kraje, kakor je prosta luka.

Loterijske številke, izžrebane dne 8. junija:

Dunaj	67	32	11	53	2
Gradec	1	49	34	52	47

Koledar in vreme. — Danes: Primoz in Felicjan. — Jutri: Marjeta Dostana. Temperatura včeraj ob 12. popoldne + 21.8 C°. — Vreme včeraj: Toplo.

Vremenska napoved za Primorsko: Nestanovitno. Dež. Visoka temperatura. Lokalni vetrovi.

Rimske toplice v Tržiču

(MONFALCONE)

odprte od 1. junija do 1. oktobra. — Toplice 40°, slovite močvirnate kopelji s tržičkim blatom, masaže, elektroterapija. Uspešno proti kroničnemu revmatizmu v členkih in mišicah, posledicam, ki nastajajo vsled zlomljenja in zvrtja kosti, ishiasu, starim izpahom itd. V kopališču izborne sobe in hrana. — Zmerne cene.

Vodilni zdravnik: Dr. Karaman. — Prospekte razpošilja ravnateljstvo J. M. Gräf.

Keramične plošče za podove in predelave poda.
Specijaliteta:
šesterokotne plošče posebno močne in precizne iz opokarn SIECI v Florenci
 Caenazzo & Viero, ul. Bachi št. 9, Trst

Iščem za mojo parno žago
izvežbanega
 slovensko nemškega jezika
 zmožnega

skladiščnega mojstra.
 (Platzmeistra.)

Ponudbe na A. Kajfež, parna žaga v Kočevju.

Br. 2639.

Natječajni oglas.

U smislu zaključka što ga je prihvatiло splitsko općinsko vijeće u sjednici 4. svibnja 1912 raspisuje se natječaj na mjesto upravitelja tehničnoga ureda splitske općine.

Ovaj će upravitelj za godinu dana nastupiti privremenu službu u VIII ili VII činu, prama izboru i odluci općinskoga upravitelja, a iza izvršene godine iznijet će se pitanje o njegovu stalnu imenovanju općinskomu vijeću, koje će o tomu odlučiti. Bude li imenovan stalnim, imat će pravo postepenoga automatičnoga napredovanja kroz sve stepene do uključno VI čina državnih administrativnih činovnika, izvršujući zato propisane rokove službe. U VII činu imat će naslov općinskoga građevnog savjetnika, a u VI činu općinskoga višega građevnog savjetnika.

Natjecatelji na ovo mjesto moraju imati sve državne ispite građevnog inženjera, uz petgodišnju stručnu praksu i spremu potrebitu za općinske tehničke svrhe.

Molbe treba prikazati potpisanom općinskomu upravitelju do svršetka srpnja 1912.

Navest će pak svoju dobu i pripadnost, te koje jezike poznaju.

Od Općinskoga Upraviteljstva

Split, 30. svibnja 1912.

Načelnik: V. Katalinić,

Prisjednik: Dr. Smodlaka.

Kron 6200

AUTOMOBILI FORD 1911

Najveća tevarna sveta. Izdelevanje letne 40-000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kušij kodja »FORD« je najpogodnija, najhitroja in najekonomičnija kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Bachi 16, vogal ulica Boschetti.

TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).

Automobili na posodo po zmerni ceni.

Varstvo in vadrževanje avtomobilov, — Solidna postrožila

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1911 K 416,840.622.40. — Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1911 K 1,189.790.207.74 — Plačana povračila od leta 1831 do 31. decembra 1911 K 1,063.795.459.33.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdaja:

- brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti voj službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
- ako plača zavarovanec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavnost valed pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku rok

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdaja:

- zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celej Evropi, ampak tudi v katerejsibodi deželi tega sveta (Svetovne police)

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdaju police:

- zavarovanca se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku treh let od izdaja:

- Absolutna neizpodbojnost zavarovanja razun slučaju prevare.
- Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl valed samomora, ali poskusa člena samomora.
- Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2%.

Društvo sprejema zavarovanja tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.

Uradnika

oziroma intelligentnega vajenca

išče

pisarna odvetnika

dr. F. Černe-ta in dr. J. Mandiča

v Trstu, Via della Zonta 9. Plača po dogovoru.

Oddajo se v najem za letoviščnike

4 lepe, meblovane sobe z oskrbo ali brez oskrbe. Lepa lega brez prahu in z uporabo vrta.

Poizve se pri gospe Marti Drischel, Ljubljana. Kunova cesta 21, I.

V dobroznani žganjarni

Ferdinand Pečenko - Trst

ulica Miramar št. 1

dobljo se vedno pristne pljake prve vrste, kakor n. pr.

žganje, slivovec in brinjec, kakor tudi mizle pljake frambois, tamarindo in šemade.

Čas. priv. in kr.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in reserve 243.000.000 kron).

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)

aprejme v svoje

jeklene varnostne celice

zdelane od svetovne trdnosti Arnheim v Berlinu sajamečene proti požaru in vlomom, pohrane in upravljanje vrednot, kakor tudi samo pohrane zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najem

varnostne shrambe (safes) : različnih velikosti, v katerih se lahko hranijo vrednotni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.)

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 1/2%

Rentni davek plača direktno zavod.

Čavi se tudi z vsami bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zgubam na žrebanju.

Društvene vesti.

Tržaška sokolska župa. Z ozirom na včerajšnje objavo glede odhoda na zlet v Gorico, naznanjamo izpremembo, da se odpelje odposlanstvo T. S. Ž. z državno železnico ob 12.48 popoldne. — Zbirališče državni kolodvor. Okoliška društva vstopijo na svojih postajah.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

V torek ob 8.30 zvečer se vrši v zgornjih prostorih restavracije „Balkan“ glavna odborova seja glede slavnosti na Opčinah. Te seje naj se zagotovo in točno udeležijo vsi člani odbora in odsekov. Nazdar!

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi danes 9. t. m. jutraj ob 10. uri društveno dirko za društveno prvenstvo, vabljeni so vsi člani, da pridejo na Opčine v gostilno h Kalinu.

Pevcem pevskega društva „Trst“. Danes točno ob 2.30 popoldne (ob vsakem vremenu) zbirališče v „Konsumnem društvu“ pri Sv. Jakobu (pri cerkvi). Z ozirom na to, da društvo nastopi na slavnosti St. Jakobške „Citelnice“ se prosijo polnoštevilne udeležbe.

Nova društva. Namestništvo je vzelo na znanje ustanovitve sledečih novih društev: Krajna skupina Nabrežina „Zveze kamenosekov v Avstriji“, podružnica Gorica „Družbe Sv. Rafaela“, „Katol. izobr. društvo“ s sedežem v Kregališču (pol. okraj Sežana), „Katoliško izobr. društvo“ s sedežem v Tinjanu.

Nar. del. organizacija.

Izredni občni zbor krajne skupine mestne plinarne NDO. Predvčeršnjim zvečer se je vršil izvanredni občni zbor krajne skupine mestne plinarne NDO v prostorih gostilne Kosič pri Sv. Jakobu. Udeležba je bila velika. Poročal je strokovni tajnik Brandner. Govorili so tudi Škulini, Mihelič in drugi. Izvoljen je bil enoglasno sledeči odbor:

Alojzij Škulini, predsednik. Odborniki: Čepek Anton, Visentin Anton, Babič Anton, Tul Josip, Stokelj Lovrenc, Čeudak Ivan, Hrovatin Ivan, Komč Kristijan, Mihelič Ivan, Štefančič Fran, Kodrič Anton in Dekleva Anton.

Kakor se je pokazalo na občnem zboru, skupina mestne plinarne NDO prav lepo napreduje. Člani skupine so zelo navdušeni za organizacijo. Oni dobro vedo, da bi se razmere slov. delavstva v plinarski še bolj poslabšale, ko bi ne bilo skupine NDO. Zato pa agitirajo in pridno gledajo nato, da skupino okrepijo, da jo napravijo močno, da bo tem lažje nastopala za koristi zati-ranega slov. delavstva v mestni plinarski. Da je njihovo delovanje navdušeno in resno, to se je pokazalo na občnem zboru, ko so delavci eden za drugim nastopili ter razpravljali o tem, kako izboljšati položaj. Tam, kjer so vneti agitatorji, mora organizacija napredovati. In v mestni plinarski so delavci, ki so organizirani pri NDO, v resnici agitatorji, ker delajo noč in dan, pri vsaki priliki, le za organizacijo. To je razveseljivo znamenje. Upamo, da obrabi njihovo delo in trud mnogo dobrega sadu.

Shod krajne skupine NDO „ške-denjski plavži“. Včeraj zvečer se je vršil velik javen shod delavstva škedenjskih plavžev v „Gosp. društvu“ v Škedenju. Tega shoda se je udeležilo toliko delavstva, da so bile celo stopnice polne, ker ni bilo prostora v veliki dvorani. Za predsednika shoda je bil izvoljen tov. Bratoš. Poročala sta pa predsednik NDO dr. Kisovec in strokovni tajnik Brandner. Govornika sta temeljito razpravljala o razmerah delavstva v plavžih ter delavcem prepričevalno dokazovali, da je mogoče vse te obupne razmere izboljšati le na podlagi močne organizacije. Raztolmačila sta natanko pomen in namen NDO in pokazala, za kakšnimi lepimi cilji stavi NDO. Navzoči delavci so z velikim navdušenjem sledili tepim poročilom. Izjavili so, da hočejo nemudoma storiti to, kar sta jim svetovala govornika: namreč, organizirati se vsi do zadnjega, da se izpremeni v kratkem nečloveško, suženjsko življenje delavcev v plavžih v pravo človeško življenje. Upati je, da se to čimprej zgodi, kajti dolgo časa škedenjski plavži ne smejo biti več pekel za delavstvo.

— Novoizvoljeni predsednik skupine mestne plinarne NDO vabi vse odbornike skupine in veseličnega odseka na važno sejo, ki bo v torek ob 6 zvečer v kons. društvu pri „Jadrani“.

— Krajni skupini tehničnega zavoda Sv. Andrej in Sv. Marko NDO sklicujeta za danes ob 9 popoldne sestanek v prostorih gostilne Kosič pri Sv. Jakobu.

Za II. zlet tržaške sokolske župe je izdelala tiskarna „Edinost“ po načrtu akademičnega slikarja Hinka Smrekarja krasne lepake, ki so se včeraj nalepili po tržaških vogalih. Delo, četrtoobravni tisk, zasluži res vso pohvalo, in kaže, da se slovenskim naročnikom pač ni treba za tako naročila obračati na tuja podjetja, ker jim lahko izvrši v polno zadovoljnost domače podjetje.

Revolverski atentat na Cuvaja.

Banski svetnik Hrvojić mrtev. - Atentator Jukić ustrelil 2 policaja.

ZAGREB 8. (Izv.) Danes ob 12.30 pop. je neznan človek v Mesnički ulici trikrat streljal na kraljevega komisarja Cuvaja, ko se je peljal mimo v avtomobilu.

Podrobnosti o atentatu.

ZAGREB 8. (Izv.) O atentatu na vladnega komisarja Slavka pl. Cuvaja se zaznavajo naslednje podrobnosti:

V zadnjem času je zavlada med zagrebškimi dijaštvom splošno ogorčenje zaradi neznošnih razmer, ki so zavlada v sled Cuvajevoga režima in njegove preventivne cenzure v neodvisni hrvatski politični javnosti. Mladina, videča, kako Cuvaju poslušni in vedno udani sodniki vlačijo pred sodišča najboljše sinove Hrvatske je vzkipele. In včeraj v Zagreb došla vest, da je poslanec Kovacs streljal na uzurpatorja Tiszo, je napravila zlasti med tukajšnjim dijaštvom zelo globok vtis.

Kraljevi komisar Cuvaj se je danes popoldne vračal v avtomobilu s slavnosti svojega brata v bansko palačo. V avtomobilu je sedel on, njegova soproga, obema nasproti pa banski svetnik Hrvojić. Avtomobil je vozil po ulicah zelo hitro. Videti pa je bilo, da je nekdo vedno tekkel za avtomobilom.

V Mesnički ulici je avtomobil vozil nekoliko počasneje. V tem trenutku je neki mlad človek skočil proti avtomobilu in glasno vzklikajoč: „Živele Hrvatska!“ je pognal iz revolverja pet na naglo si sedečih strelcev. V avtomobilu sedeči kraljevi komisar Cuvaj je postal blede in ves prepaden. Vsi, zlasti Cuvaj, so začeli klicati na pomoč in pomaganje. Takoj je bilo opaziti, da je bil banski svetnik Hrvojić zadet v vrat in da je ves krvav.

Banski svetnik Hrvojić edini je bil zadet. Ko se je komisar pl. Cuvaj prepričal, da ni zadet, je stopil zopet v avtomobil in se dal odpeljati proti banski palači.

Med tem časom je naglo prispela na mesto atentata policija in začela zasledovati atentatorja, ki je bežal naravnost proti Strossmayerjevi promenadi, vedno držeč v roki — revolver.

Detektiv ubit.

Za atentatorjem je takoj začel teči detektiv Fučkar po drugi verziji Borščar in ko ga je hotel prijeti, se je obrnil atentator Jukić po imenu ter mu pomeril kroglo naravnost v čelo. Detektiv se je zgrudil mrtev na tla. Ostali zasledovalci so prestrašeni obstali. Atentator Jukić pa je dri lu hitel po ulicah proti Preradovićevemu trgu. Ljudstvo je splošno presenečeno in radovedno gledalo mladega begunca, ki je begal po ulicah z revolverjem v roki in vedno kričeč: „Abzug Cuvaj! Živele Hrvatska!“ Vsi ljudje so splošno mislili, da je to kak blazen človek. Policija ni mogla zlepa dohiteti atentatorja. Izmisli-la si je zato lep trik in je začela na vse grlo kričati: „Držite tatu!“

Za atentatorjem se je takoj vsulo neštevilo zasledovalcev in policiji se je posrečilo, da mu je bila že blizu za petami. Atentator pa se je zopet naglo obrnil in izstrelil iz revolverja proti dvema stražnikoma. Atentator je začel nato dalje bežati in je pribežal do socialno-demokratske tiskarne, iz katere je prišel neki močan delavec. Policija je še venomer klicala „Držite tatu!“ — Delavec, v dobri veri, da je begunec pravi tat, se je vrgel z vso silo nanj in ga podira na tla. Atentator, videč, da ne bo mogel uiti roki zasledujočih policajev, je napol vse svoje sile in nameril revolver proti samemu sebi, da bi se ustrelil. Toda zasledujoča množica in policija ga je dohitela in ga pograbila. Policija je atentatorja Jukića takoj na licu mesta močno zvezala in zvezanega odvedla na stražnico. Sprva na policiji ni bilo iz Jukića spraviti nobene besede, srepo je zri predse in venomer klical: „Živele Hrvatska!“ Abzug Cuvaj!“ Te besede je Jukić klical venomer.

Duševno stanje Jukićevo.

Takoj na prvi pogled je videti, da Jukić ni normalen. Sprva je bilo opazovati, da se svojega revolverskega atentata niti ne zaveda. Pozno popoldne se je posrečilo preiskovalnemu sodniku ga zaslišati. Jukić je na prva vprašanja odgovarjal v kratkih stavkih. Atentator je izjavil, da se imenuje Jukić, da je 23 let star, rojen v Sviljeti v Bosni, studiosus juris, letos pa neinskribiran na zagrebškem vseučilišču. Služil je kot enoletni prostovoljec in se je večkrat sprl s predpostavljanimi, vsled česar je moral služiti tri leta. Med kolegi je znan kot „nori Jukić“, isti so mu tudi dali ime „dr. Mirko“.

Ko je Jukić včeraj izvedel o Kovacse-vem napadu na Tiszo, je dejal svojim kolegom: „Teda! se je na Ogrskem našel poslanec, ki je napadel grofa Stefana Tiszo. Na Hrvatskem pa smo sami hlapci in sužnji!“

Jukić odločno taji, da je kaj nameraval in da nima nikakih komplicev.

Policija išče zarotnike.

Cuvajevi policaji in detektivi, ki komi-sarja vedno spremljajo na vseh njegovih

potih, sumijo in domnevajo, oziroma imajo ta vtis, da je Jukić imel komplice, ki so ga pregovorili k atentatu. Jugoslovanom in zlasti Hrvatom naklonjeni vladni detektivi, vohuni in „špicli“ so zopet na svojem svetem delu. Aretirali so osem dljakov iz Bosne, rojakov Jukićevih. Pri njih so napravili tudi danes popoldne dolgotrajne hišne preiskave. O njih rezultatih sedaj strogo molče.

O atentatu cesar obveščen.

O atentatu je bil takoj obveščen ogrski ministrski predsednik Ladislav dr. pl. Lukacs, ki je tudi takoj poslal poročilo na cesarjevo kabineto pisarno na Dunaju.

Kam smo prišli?

ZAGREB 8. (Izv.) Očividci atentata pripovedujejo, da je kraljevi komisar pl. Cuvaj ves prepaden pri streljih skočil z avtomobila, zapustivši tam v nevarnosti svojo ženo in ranjenega banskega svetnika Hrvojića, ki je bil vodja naučnega oddelka. Ves obupan in roke vijoč proti nebu je Cuvaj začel vzdihovati in klicati: „Kam smo prišli? Kam smo prišli na Hrvatskem?“ Cuvaj se je peljal v avtomobilu s slavnosti službene 25-letnice svojega brata, deželnega šolskega nadzornika Cuvaja. — V avtomobilu se je nahajal tudi banski tajnik Pavlič.

Hrvojić umrl.

ZAGREB 8. (Izv.) Banski svetnik Hrvojić je danes zvečer umrl. Popoldne, ko so ga prenesli v sanatorij, se je prvič po dolgem času zavedel in je povsem začuden vprašal, zakaj leži v postelji. Vedel ni čisto ničesar o atentatu na Cuvaja; svoje smrtno nevarne rane ni tudi prav nič čutil. Zadet je bil v male možgane. Proti večeru se je Hrvojić zopet onesveštl in ni potem prišel več k zavesti. — Zdravniki so sedaj dognali, da je bil zadet le od ene kroglice. Atentator Luka Jukić je trikrat streljal na bana. Ostala dva druga strela sta udarila v nasprotno hišo ter pri tem ubila neko pri oknu stoječo žensko.

Jukić priznava.

ZAGREB 8. (Izv.) Dijak Luka Jukić je 23 let star. Kakor trdijo, simulira blaznost. Bil je že enkrat tudi v norišnici. Zaslišavanje se je proti večeru nadaljevalo. Jukić je priznal svoje dejanje, izjavil je preiskovalnemu sodniku, da je streljal na bana z namenom, ga usmrtiti. Obtožen bo zavratnega umora, ako se ne izkaže, da je dejanje izvršil v hipni blaznosti.

Ogrski parlament.

Novi kravali. — Policija na svojem delu.

BUDIMPEŠTA 8. Tudi danes so se ponavljali slični kravali in tumulti, kakor običajno za predsedovanja grofa Tisze. Ob poli 11 dopoldne je Tisza otvoril sejo. Obenem, ko je stopil v dvorano grof Tisza, so vstopili tudi vsi opozicijonalni in oni od se izključeni poslanci, ter pričeli z groznim, urnebesnim hruščem in truščem. Opozicija je odločno klicala: „Ven z njim!“ Ubijalec! Tukaj ne razpravljamo!“ — Vlada večina je ploskala. Opozicijonalci so grozili s pestmi proti grofu Tiszi ter klicali: Tukaj se ne bo razpravljalo.

Konečno je predsednik Tisza zapustil dvorano, na kar je hrup nekoliko polegel. Po daljših 20 minutah je prišla v dvorano policija. Poslanci delavne stranke so zapustili dvorano. Ko je policija napravila skozi sredo dvorane dvojni kordon ter ločila desnico od leve, je policijski nadinspektor Pavlik salutiral in pozval izključene poslance, naj zapuste dvorano oziroma zbornico. Pri-stavil je, da bo sicer moral rabiti brahijalno silo. Viadal je popolen mir.

Posamezni opozicijonalni poslanci so klicali policiji: „Umaknemo se le sili!“

Policijski nadinspektor Pavlik je nato pozval posamezno 69 poslancev opozicije naj zapuste dvorano. Ker pa poslanci niso sledili temu pozivu, je policijski funkcionar stopil k vsakemu teh 69 poslancev, mu položil roko na ramo ter ga tako peljal ven. Stvar je trpela pol ure, nakar je policija zopet zapustila dvorano.

Ostali opozicijonalni poslanci so klicali: „Mi ostanemo tu!“ Na poziv grofa Apponyja pa so odšli iz dvorane; ostal je v njej edino le posl. Rath, ki je po izključitvi privikrat zopet prišel v zbornico. Ko pa je prišlo ponj nekaj opozicijonalnih poslancev, je končno odšel z njimi, kličoč delavni stranki: „Hotel sem ostati le zato v dvorani, da bi zaklical grofu Tiszi, da je lopov! (Klici ogorčenja pri delovni stranki: „To so ti!“)

Ob 11.30 je predsednik prišel zopet v zbornico, naznanil, da je glede na današnje nemire v zbornici odredil polubno, prečital imena imunitetnemu odseku izročenih poslancev, nakar se je začela razprava o dnevnem redu.

Zbornica je med drugimi tudi razpravljala o predlogu glede reforme poslovnika.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubljeni oče in stari oče, gospod

Ivan Sancin

p. d. Kotal

danes ob 11. zvečer po dolgi in mučni bolezni, prejemši svetotajstva za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predraga rajnika se bo vršil v ponedeljek, dne 10. junija, ob 5. popoldne iz hiše žalosti v Škedenju št. 186.

ŠKEDENJ, dne 8. junija 1912.

Žalostjoč ostali.

Vsake gospodinje goreča želja je, da bi čim lažje izhajala z denarjem, namenjenim za gospodinjstvo. V tem oziru dobiva n. pr. za kuhinjo toliko raznovrstnih svetov, da se ji je težko odločiti, katero ponudbo naj bi sprejela. Mi ji pa priporočamo iz prepričanja to-le: poskusite Maggijeve izdelke za juho, če jih že ne poznate! Izredno bodele iznenadeni, ako pripravite n. pr. govejo juho iz Maggijevih kock po 5 vin., katera je jako okusna; prihranite si pa s tem denarja in časa. Pazite na ime Maggi in na varstveno znamko zvezdo s križcem.

Knjigoveznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigoveznica v Trstu, ulica Cecilija št. 9. — Izdela vse knjigoveške priprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1716

Sobica meblovana se odda takoj v najem pri slovenski družini. Via Farneto 43, II. vrata 16. 1238

Osmica. Andrej Šuc v Dutovljah, h. št. 88, toči svoj domači teran po 1 krono liter. Prodaia tudi na debele od 56 liter dalje po dogovornih cenah od danes naprej. 1233

Naznanjam si občinstvu, da sem odprl v ulici S. Zenone št. 17 novo čevljarnico. Priporoča se za obilen obisk FRANO CETIN. — Svoji k svojim! 1235

Proda se kolesa za vsako ceno. — Ulica Castaldi št. 14, I. 1244

Gume za Candeove škroplnice se dobijo pri Živcu, Commerciale 15, I. levo. 1243

Meblovana soba z dvema posteljama in a brano se odda takoj. Čarbola zg. Ponziana št. 132, II. nad. na levo. 1237

Ženitna ponudba. 32 letni mladenič v stalni službi s penzijo se želi seznaniti z nekoliko izobraženo gospodino, katera ima tudi nekaj premoženja, vdove brez otrok niso izključene. Se prosijo, če je mogoče s likto, do 15. t. m. pod „Bodočnost“ na inseratni oddelek Edinosti. 1242

Oddam sobo z 2 posteljama. — Via Tivarnella št. 3, II. vrata 8. 1245

Letoviščarjem se odda za poletno sezono v Padričah 7 mebliranih sob in 1 kuhinja; vrt in voda. Brojerna. Vprašati pri županu v Padričah št. 15 p. Bazovica. 1095

Prodaja bombaževine, slik in dežnikov. Via Stadion št. 19, I. nadstropje, Ivaš Klun. 431

Ženska, ki bi pomagala pri domačih delih proti hrani, postelji in eventualni plači, se išče. — Pendice Škorklja 331, mezzanina na levi. 1228

Pariške mode, elegantni klobuki za 10 kron. Prenavlja. Nuova št. 45, I. 1209

Javni ples priredijo svetokriški mladeniči dne 9. junija v Sv. Erži pri Trstu na javnem trgu. 1216

Na prodaj so vrata, okna, stopnice, ližaki, zaklopna vrata, vajerji, okvirji za okna vsake velikosti, stopnice, križi itd. — Via Piccardi 18. 1217

Zahtevajte

pri svojem trgovcu ne samo „kocke za govejo juho“, nego izrečno

MAGGI ^{love} **KOCKE**
za govejo juho

po **5** vin.

kajti te

so najboljše!

Edino pristno

z imenom MAGGI in

varstveno znamko zvezdo s križcem!

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPIJE).

KUPUJE IN PRODAJA:
VREDNOSTNE PAPIRJE, RENTE, OBLIGACIJE, ZA-
STAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, BREKKE ITD.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI
NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LESEČ V
JAVNIH SKLADIŠČIH.
SAFE-DEPOSITS. — PROMESE.
BREKKE: JADRANSKA.
MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE
OD DNEVA VLOGE **4%** DO DNEVA VZDIGA
RENTNI DAVEK PLAČUJE BANKA IZ SVOJEGA.
NA TEKOČI IN ŽIRO-RAČUN PO DOGOVORU.
ŽIVAHNA ZVEZA Z AMERIKO. — AKREDITIVL
URADNE URE: 9—12, 2½—5½.

ESKOMTUJE: MENICE, DEVIZE IN FAKTURE.
ZAVAROVANJE
VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURANI IZGUBI.
REVIZIJA ZVEZANJA BREKKE ITD. BREKPLAČNO.
STAVBNI KREDITI. REMBOURS-KREDITI.
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UKRANJA.
BORZNA NAROČILA. — INKASO.
TELEFONI: 1469, 1735.
Filijalke v Opatiji in Ljubljani

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40
(ex via Torrente).

Ob priliki birme

!! velikanski dohodi !!
izgotovljenih oblek za dečke.

Obleke za odrasle vsake vrste in cene. Zaloga
inozemskih in domačega blaga. Sprejemajo
se naročila za obleke po meri.

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40
(ex via Torrente).

Priporočila se pekarna in sladničarna

ex MILANIČ

TRST, via della Guardia št. 14.
Večkrat na dan svež kruh in sladice ter
vsakovrstni biškotini in bomboni. Raznovrstna
moka. Vino in likerji v steklenicah.
Udani

Umberto Bidoli.

Restauracija FINDING

Trst, Via cologna II
Vsako nedeljo in praznik

PLES

Vstop 50 stotink, po 8. uri 30 stotink.
K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

Skladišče kože vseh vrst črne in
barvane, vseh vrst
rumene in črne za čevljarje in sedlarje z de-
javnicami gorjih delov čevljev (tomaje). Telesce
kože črne in rumene (Bokskah). Vosečja na
najbolje vrste za barvane čevlje. Naročbe za
vse kraje deželo izvršuje točno in hitro

Lorenzo Gaggianelli

Trstu, i. Caserma II (poleg kavarne Sociale).

ZALOGA ovsa in sena

beneških in ogrskih otrobov,
slame, turščice, drobnih otrobov.

SPECIJALITETA:

oves za seme, priprave za hleve itd.
Blago prve vrste. Zelo ugodne cene.

Giosuè Crucciatti

via Giulia 33. — Telefon 313 X/IV.

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inserate) treba naslovljati na
na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno
»Edinost«, ne na »Narodni Dom« in ne
na »Hotel Balkan« v Trstu, ampak edino
na »Inseratni oddelek« našega lista
ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom
in Hotel Balkan nimajo z oglasi nika-
kega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki na-
ročajo oglase v našem listu in želijo, da
bodo isti točno uvrščeni.

V boju proti alkoholu so najboljše sredstvo
— brezalkoholni —

MARŠNER-JEVI ŠUMEČI LIMONADNI BONBONI

Edino pristni s
to varstveno
znamko, s katero
je opremljena

vsaka vrečica in
vsaka pastilja.
Letna poraba nad
60 milj. komadov.

Edini izdelovatelj: Prva češka akc. družba tovarov orient.
siadčic in šokolade, Kr. Vinogradi, Dunaj VI. Teobaldgass 4.

Pozor! Zaloga izgotovljenih oblek za moške

Radi predstojee **splošne preureditve trgovine**, prodam vse po
zelo **znižanih cenah do 30%, 40%, 50%** in več, po vrsti blaga. —
najmanj 5 K, se lahko udeležijo tekme za veliko denarno nagrado.

Bogat izbor oblek za dečke.

Ferd. Dobavšek, Trst

ulica Giosuè Carducci št. 11.

Zahtevajte »Kolinsko cikorijo«!

Tehnična poslovница FRANC & KRANC, Trst, (prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangyes najizvrstnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na nafto,
sistem »Diesel« stoječe in ležeče ustrojbe.

Lokomobile na bencin in paro. Prevzemajo delo industrijskih tovarov kakor:
Mlini za moko, stroji za proizvodnjo olja, tovarov leda, stroji za kameno-lome, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameštjenja za mizarstvo obrt, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.

Nameštjenje za električno razsvetljavo in prenos moči. Električna vzdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderna transmissije. Sesalke in cevi vsake vrste.

Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, zamahi, pipe itd.

»Anduro« najboljši in najcenejši pokrov hiš.

— — — Proračuni iz obisk mornikov zastoj. — — —

V LASTNI HIŠI

Vhod po glavnih vratih

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago **jekleno varnostno celico**
ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo
strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more
drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni
treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način
navajajo štediti svojo decu. Nadaljša pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Higijenična Trifolium mlekarna

20 prodajalnih prostorov.

Centrala: ulica Stadion. — Tel. 1773

Čisto, domače, filtrirano
mleko pasteurizirano, ohlajeno
na nizko temperaturo.

Najfinejše čajno maslo pristno domače
in sveža jajca.

SPECIJALITETA

Sterilizirano mleko za otroke!

Naravni led v kosih in kolih iz tovarne v Banah

: Ignazio Potocnič :

Ulica Riborgo 28, vogal ul. Boccherie.

VELIKA IZBERA

izgotovljenih moških oblek za odrasle
in za dečke; specijaliteta: volneni in
platneni kostumi, jopice iz alpagre.

Velika izbira blaga za moške.

Izdelujejo se obleke po meri. —

Cena, da se ni bati konkurence.

TRST

Točne ure prodaja Emilio Müller

najuglednejša in najsta-
rejša prodajalnica ur v
Trstu, via S. Antonio
(vogal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA

veriglo, zlatih, srebr-
nih, kakor tudi sten-
skih ur vsake vrste.
Ustanovljena leta 1850.

Pekarna in sladničarna MIKUSCH

Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.
Prodaja moka I. vrste, sladice in prepečenici
(biskoti) najboljših vrst, velika izbira bom-
bonov za otroke, svež kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in
istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Priključena je trgovina svinjskega
mesa. Vedno sveže kranjske klobase!

Ivan Krže

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-
ščin od lesa in pletenih, skafov,
brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in va-
kovrstnih košev, jerbosov in metel ter mnogo drugih
v to stroko spada. Priporočila svojo tr-
govinsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, za-
mije emaila, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterje,
kletke itd. — Za gostilničarje pipe, kroglje, zemljeno
in stekleno posodo za vino.

Hotel „Tri krone“

v Sežani

Prenovljen. Izvrstna postrežba.
Teran, istrska, vipavska in
desertna vina.

Zaloga in točenje pive „Dre-
her“. — Nemška in italijanska
kuhinja. Lepo opremljene sobe
na razpolago.

Ob nedeljah omnibus Opčina - Sežana.
Za obilen obisk se toplo priporoča
JAKOB ORTAR, lastnik.

Nobeno zavejanje kadileev oto-
manskih eigaret, ker so glasom
razsodbe upravnega sodišča na
Dunaju od 9. 3. 1912 vsi posnetki
odpravljeni.

OTTOMAN

